eidē venerabili domui inſertur.
¶ Si vero ptochia aut xenones:
aut noſocomia: aut relique vene
rabiles domus ſint propriaʒ ad-
miniſtrationē habentes ſiquideʒ
venerabilia oratoria eſſe cōtige-
rit cū voluntate maioris partis
ibideʒ ordinantium [a] clericorum
necnō ⁊ economi. ¶ Si vō xeno-
nes aut prochium: aut noſoco-
miuʒ: aut alia ſit venerabilis do-
mus/apud prepoſituʒ ipſius fieri
cōtractuʒ: iurantibus ordinato-
ribus earūdem [b] venerabiliū do-
moruʒ in preſentia deo amabilis
epiſcopi a quo ꝓponuntur aut or
dinant ꝙ nihil ad leſionem [c] aut
preſcriptionē ipſarum venerabi-
lium domorū de huiuſmodi con-
tractu efficitur. In venerabilib⁹
vero monaſterijs primates eorū
cū ampliore ⁊ maiore parte ibidē
deſeruientiū monachoꝝ contra-
ctū efficiant. In ꝑdictis vero om
nib⁹ iubemus inſcribi inſtrumē-
tum cū iureiurando: ꝙ non ad le-
ſioneʒ aut preſcriptionē earūdē [d]
res [e] agitur: hac vō obſeruatione
huiuſmodi precedēte releuatio-
nē nō amplius fieri a ſexta parte
redditus queʒ habet res [f] que in
emphyteoſim datur. ¶ Quecūqʒ
vero de lapſis domibus cōpeten
tibus venerabilibus domibus ꝙ
in regia ſunt poſite ciuitate ſupe
rius [g] diſpoſuimus: hec in his [h] ve
nerabilibus domibus valere ꝑci
pimus. Hoc etiaʒ ſuꝑ ipſis vene-
rabilibus domibus diffinire ꝑci
pimus: vt ſi qdam ex eis ſiue pro
publicis collationibus [i] ſiue pro
alia neceſſaria cauſa eiuſdem do-
mus debitis obnoxij [k] fiant: ⁊ nō
eſt poſſibile de rebus mobilibus
eadē perſolui debita: ⁊ primo q-
deʒ ordine in ſpeciali [l] pignore da
ri rem īmobilem creditori vt ei⁹
fructus colligens reputet ſibi tā
in ipſis debitis mutuis pecunijs
ꝙʒ in vſuris [m] nō amplius quarta
parte cēteſime [n]. Si vero nolue-
rit [o] iſto modo debitū tranſigere:
iubemus ꝑ eos quideʒ: qui a ſan-
ctiſſimo patriarcha ordinantur:
ſiue metropolite: ſiue alij epiſco-
pi ſint: ſiue archimandrite: ſiue
orphanotrophi: aut noſocomij:
aut xenodochij: aut aliaruʒ vene
rabilium domorum ordinatores
apud ſanctiſſimos patriarchas [p]
a quibus ordinantur aut prepo-
nuntur monumenta fieri: vt cum
iureiurando ordinatorum ⁊ con
ſenſu āplioris partis in eis [q] de-
ſeruientiuʒ debitum [r] manifeſta-
ri. ⁊ quia non eſt poſſibile [s] de re-
bus mobilib⁹ iſtud perſolui: eos
vero qui a metropolis ordinan-
tur/ſiue epiſcopi ſint: ſiue archi-
mandrite: ſiue orphanotrophi:
ſiue ptochotrophi: aut aliorū ve
nerabilium locoruʒ ordinatores
apud eos ſimiliter metropolitas
epiſcopos huiuſmodi monumen
ta conſcribi. ab illis vero epiſco-
pis q aut a patriarchis aut a me-
tropolitis epiſcopis ordinantur:
⁊ habent ſub propria iuriſditiōe
aut monaſteria: aut ptochia: aut
xenones: aut noſocomia: aut alias
venerabiles domos ſub ſimilem
modū fieri geſta: ita tamē vt ſiue
apud patriarchas ſiue apud me-
tropolitas [t]: ſiue apud epiſcopos
alios huiuſmodi geſta fiant: nul-
lum pro his diſpendium aut ex-
penſam venerabiles domos ſuſti
nere [v]. ¶ Propterea enim volu-
mus [x] decetero apud iudices ꝓuin
ciarum aut defenſores locorum
huiuſmodi monumenta a memo
ratis perſonis ſiue domibus agi:
vt nullum diſpendium ſentiant:
poſtꝙʒ vō iſta ſubſecuta fuerint
apud mēoratos ſanctiſſimos pa-
triarchas aut metropolitas aut
alios epiſcopos: tunc ꝑdicti ordi
natores debitricis domus vene-
rabilis in ſcriptis in publico ciui
tatis loco proponantur per. xx.
dies: ⁊ iſto modo hortent eos qui
emere voluerint īmobilem rē vt
qui plus ꝓbet alijs preponatur.
His vero omnibus procedenti-
bus venditionem fieri ꝑcio mo-
dis omnibus [y] ꝓ debito dando [z]:
vt nō aliter habeat emptor muni
tionē niſi preciuʒ pro ipſo debito
ꝑſoluatur: ⁊ hoc euidēter inſcri-
batur: ꝙ nihil ad leſionem aut ꝑ-
ſcriptionē eiuſdē venerabilis do
mus efficitur. ¶ Si vero ſm pre-
dictuʒ modū emptor huiuſmodi
rei nō inueniatur: iubemus credi
torem ex iure predictarum vene-
rabiliuʒ domorum qđ pro ſoluto
dicitur eandē accipere poſſeſſio-
nē iuſta ⁊ diſtricta eſtimatione fa
cta/⁊ addita ī ꝑcio decima [a] parte
vniuerſe eſtimatiōis in ipſa quā-
titate accipere rē creditoreʒ pro
ſolutione certo dominio poſſeſ-
ſurū: ita tamē vt ordinatores de-
bitricis venerabilis dom⁹ ⁊ am-
plior pars deſeruientium huiuſ-
modi venditionibus cōſentiant.
Quod autē prebetur in hoc [b] im-
mobilis res non per electioneʒ [c]
creditoris detur/ſed ſm equita-
tem: aliud quideʒ fructiferarum:
aliud vero poſſeſſionum ſteriliuʒ
eiuſdem venerabilis domus ⁊ in
redditu earū ⁊ in fiſcali ſolutione
⁊ relique ordinatiōis. ¶ Si vero
quis aut epo [d] aut economo aut
ordinatori cuiuſlibet venerabi-

a ¶ Ordinantium. i. ordi-
natorum: al's adorantiū:
id eſt ſeruientium. Acc.
b ¶ Earūdem. ſ. domoruʒ
venerabilium.
Utilitatis gra qdaʒ licēt q al's non. c ¶ Ad leſionem. No. aliq
permitti fieri ad vtilita-
tem que ad dānum non
permittūtur. vt hic. ⁊ ff.
de trāſac. l. cum hi. §. eaʒ.
⁊ inſti. de auc. tu. in prin.
⁊ ff. đ bo. auc. iu. poſ. l. ꝓ-
tor. §. meum. Accur.
d ¶ Earūdem. ſ. domoruʒ
venerabilium.
e ¶ Res agitur. id eſt con
tractus. Alb.
f ¶ Res. ſi hʒ mō taleʒ vel
maiorē redditū ꝙ tūc qñ
ad venerabilē domū de-
uenit al's ſi minorē parū
tunc tp̄s qđ venit cum ea
diminutione de qua hic
dicit: vt. ʂ. de nō alienan.
§. qa vero leonis. ſi vero
multū diminuta ſubſtan
tia eſt ob cladē: tūc ſerua
qđ đr. j. ꝑxi. §. ꝗcunqʒ ⁊c.
⁊. ʂ. eo. §. ſi vero. Et nota
ꝙ hic ſumit illa aut. ꝑpe-
tua ⁊c. vſqʒ illuc ſoluto
⁊c. reliqua ſumit. ʂ. de nō
alie. §. quia vero leonis.
⁊. §. ſi vero. Accur.
g ¶ Superius. vt. ʂ. eo. §.
ſi vero quedam.
h ¶ In his. i. in oīb⁹ alijs
per prouinciā cōſtitutis.
i ¶ Collatiōibus. ad que
tenent eccl'ie: vt. C. de ſa-
croſan. eccle. l. placet. ſed
hodie non per. l. federici
ad decorem. §. j. col. x.
k ¶ Obnoxij. al's obno-
xie. Accur.
l ¶ In ſpāli. olim tm̄ ge-
nerale ꝑmittebat: vt. ʂ. đ
nō alie. aut per. §. aliena-
tionis. ⁊. §. ſi em̄. que ſunt
cōtra. ſed hoc corrigitur
⁊ ꝑmittitur etiā ſpeciale.
m ¶ In vſuris. hoc eſt in
oī debitore et creditore:
vt. C. de pi. ac. l. j. ⁊ de di-
ſtrac. pig. l. j. ⁊ caue tibi:
qr lʒ hic ꝑmittat in ſorte:
pōt tñ pri⁹ in vſuris ꝑci-
pere creditor: vt. C. đ ſol.
Ordo ſcripture quā doqʒ non ſeruatur. l. j. ⁊ ſic nō ſeruatur ordo
ſcripture: vt inſtitu. de le
ga. §. ante heredis. vl' dic
ſpāle in eccl'ia: vt hic.
n ¶ Centeſime. centeſima
đr que anno ſorti equipa
ratur qſi rotūda vt cente
nari⁹ numerus eſt rotū-
dus ⁊ hoc raro ꝑmittit.
quarta ergo. đr: que qua-
tuor annis equiparat: et
ſic ſi bñ cōputes facit. v.
denarios pro qualibet li
bra ⁊ quolibet menſe.
o ¶ Si vero noluerit. ſcilʒ
creditor nō vult hmōi pi
gn⁹ ſic accipere. Accur.
p ¶ Patriarchas. ⁊ ſic q-
libet apud ſuum ordina-
torem: vt hic. ⁊. j. ibi per
eos vero ⁊c. in caſu tamē
fallit. ſ. cum archiepiſco-
pus vendit. nā de ſua ſy-
nodo duo debēt interue
nire epiſcopi: vt. ʂ. vt nul
lus fabri. orato. do. §. ſi.
q ¶ In eis. Nota duo et
maiorē partē ⁊ deſeruiē-
tiū. maior aūt pars attē- Maior pars quādo dicat.
ditur. primo in numero.
ſecundo in dignitate: vt
ff. de pac. l. maiorē. deſer-
uientiū autē ideo: quia ſi
q monachi ſint de eodem
monaſterio nō tamē ibi
deſeruiūt: ſed in ſuis cel-
lulis ſtant: nō exigit con
ſenſus eoꝝ. Itē neqʒ ab-
ſentiū: opʒ tñ eſſe preſen-
tes duas partes oīuʒ or-
dinatorū: vt. ff. de decre.
ab ordi. fa. l. ij. et. ff. quod
cuiuſ. vni. l. nulli. ⁊. l. pla-
ne. ⁊ maior pars illarum
duaꝝ partiū dʒ ꝯſentire:
vt. C. de decur. l. noīatio-
nū. ⁊ de ꝑdi. cu. l. ij. lib. x.
r ¶ Debitū. ſcʒ per eos. vt
ʂ. poſuit. Sed quid ſi ne-
ſciunt: qr nouiter fuit ele
ctus. ⁊ ſic non interfuit:
qr paruʒ eſt ꝙ fuit elect⁹?
Rñ. nō cōpellitur periu-
rare. ar. ff. de in lit. iur. l.
videamus. ſed forte iura
bit economus vel alius q
ibi maior ſit: vt arg. ʂ. eo.
§. licentiam. in fi. §.
s ¶ Poſſibile. i. commo-
de. vt arg. ff. de vbo. ſig. l.
nepos proculo.
t ¶ Metropolitas. id eſt
archiepos. Accur.
v ¶ Suſtinere. ſ. debeant
ſic nihil dabitur tabellio
ni: vt. C. de epi. audi. l. tā
dementis. Accur.
x ¶ Uolumus. al's nō vo-
lumus. Accur.
y ¶ Oībus. fieri. ʂ. de non
ali. aut per. cōtra. §. nos
igitur. Sol. ibi regulare.
hic ſpecialiter ꝑmittit.
z ¶ Dando. emptor enim
ſoluet creditori: vt. ff. de
rebus eo. qui ſub tute. l.
magis. §. ne tamen. ⁊. ʂ.
de eccle. re. īmo. ali. §. ſan
cimus. Accur.
a ¶ Decima. ſcʒ ſi res va-
leat. x. det pro. xj. Alij ſi
valet. xj. det pro. x. ſʒ tunc
nō decima: ſʒ nona adde
retur. Azo. Alij vt ſi res
valeat decē: det ꝓ noueʒ:
qr cū in vno grauet ꝙ ac
cipit eā inuitus in alio re-
leuet. argu. ʂ. de trien. §.
ſtudiū. coll'. iij. Sed ꝑma
verior eſt: vt arg. j. de ecc.
ti. §. ſin autē annale. Acc.
b ¶ In hoc. ſ. in ſolutiōe.
c ¶ Per electionem. im-
mo ad electionē credito-
ris: vt. ʂ. de fideiuſ. §. qđ
aūt. q eſt. ʒ. Sol. ibi credi
tor ꝑcioſi⁹ metallū. ſ. au- Auruʒ eſt ꝑcioſi⁹ metallum.
rū mutuauerat. vñ ī reb⁹
ꝑcioſiorib⁹ ſolutioneʒ dʒ
recipere. vel hoc ſpāle in
eccleſia qđ eſt verius.
d ¶ Aut epo. nec ſufficit
ꝙ is q accipit ſolit⁹ erat
in vtilitatem eccleſie ver
tere: vt. ff. de in rem ver. l.
qđ ſi. §. qđ tamen.
Crediderit.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

lis domꝰ ſiue ī regia ciuitate ſiue in prouincijs cōſtitute pecunias credidit: aut poſt hac crediderit[a]. Jubemꝰ neqȝ eis[b] hoc reputari ꝓ venerabili domo: niſi ꝑmitus oſtenderit ꝙ in vtilitates ꝑdicte venerabilis domꝰ iſta ꝓfecerūt: neqȝ ipſum creditorez aut heredes eius cōtra venerabilem domum habere aliquaz pro ipſis actionem: niſi mōſtrauerint ꝙ in vtilitatibus venerabilis domus cōpetētibus pecunie ꝓfecerunt[c]: ſed contra mutuas accipiētes pecunias: aut heredes[d] eius ꝓprias moueant actiones.

☞ Oēs eccľie excepta maiore ꝯſtātinopolitana ⁊ venerabilibꝰ locis eis ſubiectꝭ ꝑmutare adinuicē pñt vtriuſqȝ eccľie idēnitate ſeruata: ea vō q̄ ab imꝑiali domo ꝓceſſerunt nullo mō alienari pñt nec etiā monaſteria. ꝑdiū aūt inutile ꝓpter onus tributoꝝ fiſcaliū alienari ꝑmittit̄ excepta maiore eccľia ⁊ exceptis economis ⁊ propinqs qbꝰ acqrere eſt ꝓhibitū. h. d. Bar.

¶ Hec vero iubemꝰ vt excepta ſctiſſima maiore eccleſia regie ciuitatis ⁊ venerabilibꝰ orphanotrophis xenonibus / ⁊ ptochijs / que ſunt in regia ciuitate ſub eiꝰ cōſtitutis ordinatione: licentiam eſſe oībus ſctiſſimis eccleſijs ⁊ venerabilibus domibus: necnon ⁊ monaſterijs tā in hac regia ciuitate / q̄ȝ in diuerſis ꝓuincijs conſtitutis: permutationes adinuicē facere[e]: qñ vtriqȝ venerabili domui ſeruat̄ indēnitas: cōſentiētibus in ſcriptis aut ꝑ depoſitiōes hmōi cōtractui nō ſolū ordinatoribꝰ vtriuſqȝ venerabilis domꝰ: ſȝ etiā ampliore parte ī eis deſeruiētiuȝ. ¶ Ea vō que ab imperiali domo in quālibet venerabilez domū ꝑuenerunt aut poſtea peruenerint nullo modo vēdi: aut pignori ſupponi: aut ꝑmutari: aut om̄ino alienari cōcedimus[f] neqȝ ſi ad alteras venerabiles domos tale aliqd egerint. ¶ Et quoniaȝ cognouimus ab aliqbꝰ fieri alienationes monaſterioꝝ vt hec a ſacra figura in priuatoꝝ ꝯuerſatiōe tráſferantur: ⁊ hoc oībus modis prohibemus. Si vero tale aliqd factum deprehendatur: licentiaȝ prebemꝰ ſanctiſſimo loci epiſcopo hoc monaſterijs vendicare[g] ⁊ in antiquam figuram reducere.

¶ Si vō quis de ꝑdictis venerabilibus domibꝰ que in hac regia ciuitate ſiue in alijs ꝓuincijs ſunt (excepta ſctiſſima maiore eccleſia regie ciuitatis) prediū habeat plurimis fiſcalibus tributis grauatuȝ[h] ex quo nullus inferat redditus venerabili domui: licentiā prebemus eiuſdē venerabilis domus ordinatoribus tale prediuȝ alienare q̄libet modo voluerint ad perfectā ſecuritatē eiuſdeȝ venerabilis domꝰ geſtis monumētoꝝ: videlȝ in huiuſmodi alienatione cōficiendis ab illis a quibꝰ ordinatores talium locoꝝ preponuntur ſiue ordinātur: ⁊ iurantibus in ſanctis ſcripturis[i] preſente[k] eiuſdeȝ venerabilis domus ⁊ ampliore parte in ea deſeruiētiū ꝙ neqȝ[l] per proditionē / neqȝ per gratiaȝ / aut quālibet[m] ꝑſcriptionez alienatio fiat / ſed vt ſeruetur immunitas[n] eidē venerabili domui. economis vero ⁊ ordinatoribus clericoꝝ ⁊ chartularijs vbicūqȝ venerabilium domoꝝ cōſtitutarum / aut parentibus eoꝝ ⁊ filijs ⁊ quibus ſꝫm genus aut ſꝫm matrimonij iura eis coniungunt̄ locationes / aut emphyteoſis aut emptiones ⁊ hypothecas rerum īmobilium ipſis venerabilibꝰ domibus cōpetentibus ſubire: aut per ſe aut per interpoſitā perſonam[o] ſꝫm ꝙ ⁊ his qui in regia ciuitate ſunt prohibemus[p].

☞ Si conductor vel emphyteota rem acceptā deteriorem fecerit: vel canoneȝ ꝑ biēnium non ſoluerit: poteſt reijci de re ⁊ dānum ⁊ penſionē ſoluere cogendus eſt: nulla actione pro melioratione cōpetente. eccleſia autem repellere nolēte exigere poteſt quod ei debetur. h. d. Bar.

¶ Si vero qs † locator aut emphyteota cuiꝰ[q] rei cōpetētis aut ſctiſſime maiori eccleſie aut alteri venerabili domui in quolibet loco noſtre reipubli. ꝯſtitute: aut deteriorem faciat rem quā quidē aut accepit: aut poſt hoc acceperit: aut per biēnium[r] non intulerit qđ ab eo ꝓmiſſum eſt emphyteoticum aut locationis canoneȝ damus licentiam venerabili domui ex qua locatio aut ēphyteoſis facta eſt / ⁊ que debent̄ ſolo ꝓcedēte[s] tempore ⁊ antiquū ſtatū locate ſiue emphyteotice rei exi-

† Cōcor. cū hoc. §. c. vl. cū ſuis ī gl. extra de loca. ⁊ cōduc.

a Crediderit. ſcilicet aliquis creditor in preterito vel in futuro credet: vt ſubijcit.

b Neqȝ eis. ſcȝ creditoribus. Accur.

Mutuās eccľie ī eiꝰ vtilitateȝ verſuȝ ꝓbare dȝ.

c Profecerūt. No. credentē eccleſie debere probare in vtilitatē eccľie conuerſum vt hic. ſic ⁊ credentem minori: vt. C. ſi aduer. credi. l. j. ſic ⁊ agēs de in rem ver. vt. ff. de in rem ver. l. iij. §. ſȝ ⁊ ſi. ſed agens exercitoria ſufficit ſi ꝓbat naueȝ indigere eo tēpore quo mutuat: vt. ff. de exerci. l. fi. ⁊ intellige vſum ſiue a ꝑncipio vertit alendo familiam vel ſoluendo creditori. vt. ff. de in rem ver. l. j. ⁊ ij. §. j. ſiue ex poſtfacto: vt. ff. ad macedo. l. ſȝ iulianus. §. ꝓinde. ⁊ §. ⁊ ſi ab initio. Sed qd ſi ſolitus erat hic ꝑlatus vertere in vtilitatem eccleſie ⁊ diligens eſſe: Videtur ꝙ hic ꝑſumitur vertiſſe. arg. ff. de ꝓba. cū de indebito. §. j. ⁊ ff. de re mili. l. nō omnes. §. a barbaris. Sed dico contra. vt hic. ⁊ argu. ff. de in rem ver. l. iij. §. ſed ⁊ ſi. in fine. §. Itē no. hic factuȝ perſone in dānum eccleſie nō redundare. hoc tamen fallit in tribus caſibus. Primus eſt de hereditate heretici: vt. ſ. vt cum de ap. co. §. ſi vō liberi. Secundus eſt in hereditate raptoris: vt. j. de ſan. epiſco. §. peñ. Tertius eſt in naue extructa ꝯtra felicem embolam: vt. C. de ſacroſan. ecc. l. iubemus. ⁊ hec ſunt cōtra. huic. ſed certe non ꝯtrahendo ſed delinquēdo illud euenit. Item qd ſi mutuauerit pecu. toti capitulo: adhuc dico habere locuȝ quod hic dicit vt melius debeat probare: lȝ quidam dicant contra. ſed Azo dicit probari poſſe ꝑ ꝑſumptioneȝ ꝑ l. fi. ff. de exercito. vľ quia ſit diligens ꝑ l. ff. de ꝓba. cū de indebito. §. j. vel qa oībus ſimul ſit data ꝑ l. C. de ſacroſan. eccle. l. iubemus. ſed illa in delicto loquitur: vt ibi dixi. preterea hec lr̄a vult ſubtiliter ꝓbari ſicut in reȝ ver. vt dixi per. l. ff. de in rem ver. l. iij. §. ſed ſi ſic.

Perſone factum in dānum eccleſie non redūdat.

d Aut heredes. vt. ſ. de nō alie. §. economū. colľ. iij. ⁊ argu. ff. ſi cer. peta. l. ciuitas.

e Facere. ꝑmutat ergo cum eccleſia vel cum alio venerabili loco vt hic. et ſ. cōſtitu. q̄ ex aſcri. §. fin. col. v. Item cū principe. vt. ſ. de nō ali. §. ſinimꝰ. ⁊ ſ. vt dece. nō fi. ꝑi. §. j.

Eccleſia ī quinqȝ caſibus alienare non poteſt.

f Cōcedimus. Hic not. quinqȝ caſus in quibus eccľia nullo mō alienat. Primus quādo a principe res data eſt: vt hic. Secūdus qñ ipm monaſteriū vel eccleſia alienat̄: vt. j. ꝓxi. §. Tertius quādo ipſemet emeret vel cognato venderet: vt. j. eo. §. economus. Quartus quando ſub hac cōditiōe eccleſie res data eſt ne alienetur: vt. j. eo. §. ſanctiſſimas. Quintus eſt: qr heretico nō alienat: vt. j. de eccleſiaſticis. ti. §. iubemꝰ. His enim caſibus ꝓhibetur alienatio etiam ſi tali modo fieret in quo alľs permitteretur. permittitur aūt alienatio in ſex caſibus: quod dic vt. ſ. de non alie. §. nos igitur. in fine.

g Vendicare. Quomodo vendicatur eccleſiaſtica ſicut hic dicit. ⁊ C. de ſacroſan. eccle. l. ſancimus. ⁊ l. iubemus. §. ſane. in fine. §. ⁊ maxime ipm monaſterium: vt hic dicit. ⁊ ſ. de nō alie. §. qa vero cognouimus. cum vendicatio dño detur. ⁊ ideo cū in talibus dominiū quis non habeat ceſſare debeat vēdicatio: vt ff. de rei vēdica. l. in rem. §. loca. que eſt cōtra: Rñ. vendicatur vtili nō directa. vel dic non quaſi ſua vēdicat ſed quaſi eccľie ⁊ eius nomine: vt et tutor nomine pupilli.

h Grauatū. Sed h q̄ritur nonne tributa ꝓpter ſterilitatem minuuntur: vt. C. de allu. l. ij: Reſpō. ꝓpter preterita tributa non ſoluta dicitur inutile. nam a poſſeſſore ſemp petuntur: vt. ff. de publica. l. imperator.

i Scripturis. ſcȝ ſupra ſancta euangelia.

k Preſente. ſcilicet epiſcopo. Alb. vel alio prelato vendente.

l Qđ neqȝ. nūc computat ſacramentum.

m Quālibet. ſ. pecunia accepta.

n Immunitas. ideſt indēnitas.

o Per interpoſitā perſonam. Not. non admittuntur iſti vt quilibet vt ⁊ iudex de officio ſuo: vt ff. de cōtrahen. emp. non licet. ⁊ tutor de tutela. vt ff. de aucto. tutoruȝ. l. pupillus. ⁊ de re. eo. q̄uis. ⁊ creditor ⁊ emptor in emptione pignorum: vt. C. de diſtractio. pigno. l. q ſub imagine. nec fideiuſſor: vt. C. de do. l. j. ſed videt̄ ꝙ clerici poſſunt accipere: vt. j. de ſanctiſ. epiſco. §. ſi autem. Solu. ibi de clericis ſubditis. hic de prelatis.

p Prohibemus. ſcȝ ſic prohibuimꝰ de rebus eccleſie regie ciuitatis: vt ſ. eo. §. emphyteoſis. ita ī alijs ciuitatibus. Accur.

q Cuius. id eſt alicuiꝰ.

r Per biennium. Not. hic ī emphyteoſi eccleſie vel conductore biēnium vt hic: in emphyteoſi priuati triennium: vt. C. de iure emphyteo. l. ij. in colono priuati biēnium: vt ff. locati. l. quero. §. inter. Sed quid ſi eccleſia habeat: Rñ. ſeruabo qđ hic dicit arg. C. de fructibus ⁊ lit. ex. l. fina.

s Procedente. Hoc iđ quia ꝯtractus a prin. ſꝫm legem eſt initus: alioquin etiaȝ pro futuro tempore ſoluit: vt. ſ. de nō alie. re. ec. §. ſi vero quiſpiam. col. ij. Azo. que eſt contra. ⁊ j. eodem. §. ſi vero emphyteoſis. que eſt contra. ⁊ ſic eo caſu locupletaretur eccleſia cum aliena iactura: ſed ſibi imputaret cum quis ſua culpa dānum ſentiret ⁊c. vt. ff. de regu. iur. qđ quis.

UNIVERSIDAD DE HU

gi et eijci de emphyteoſi ſiue de locatione non valente de emponematis actionem aliquam contra venerabiles domos mouere. ¶ Si vō noluerint p̄dicti ordinatores expellere eū: exigi qdē euʒ precipimus qui ꝓ locatione ſiue emphyteoſi debere cognoſcitur vſqꝫ ad diffinitū tempus cōpletū ſibi datā rem tenere cū ⁊ que placita ſunt dare[a]. Si vō refugiat: licentiā prebemuſ prepoſitis eorundem venerabilium locorum indēnitatē venerabilibus domibus de eiuſdeʒ rebus fieri nō valente neqꝫ hic de emponematis[b] aliquid pretendere.

☞ Immobiles res ecclīe pn̄t alienari ꝓ redēptiōe captiuoꝝ: niſi eaꝝ alienatio ecclīe fuerit exp̄ſſe iterdicta. Itē hieroſolymorū eccleſia res imobiles alienare legitime poteſt precio ſtatuto. h. d. Bar.

¶ Sanctiſſimas vō ecclīas oēs ſeu economos ciuitatum[c] precipimus alienare res imobiles ꝓ captiuoruʒ redēptione: niſi ſub hac conditiōe poſſeſſiones aliqui eis dederint vt nullo modo has alienent[d]. hoc autem concedimus vt hieroſolymorū ſanctiſſima eccleſia licentiaʒ habeat domos cōpetentes ei non poſitas in eadē ſancta ciuitate vēdere/ nō minori p̄cio q̄ꝫ de penſionibꝰ eius in quinquaginta[e] ānis colligiť: vt ex earū p̄cio redditus meliores emāt. ¶ Si vō quidaʒ cuilibet venerabili domui ſiue in hac regia ciuitate ſiue ī ꝓuincijs poſite ſteriles poſſeſſiones donauerint aut vēdiderint aut alio modo ꝯceſſerint[f] aut dereliquerint[g]. Iubemus ꝓ talibus rebus nullam leſioneʒ ſuſtinere venerabileʒ domū in quā huiuſmodi poſſeſſiones ꝑuenerūt aut fiſcaliū nomine[h] aut alterius cuiuſlibet cauſe gratia pregrauari: ſed omne hmōi onus in dantes ⁊ eoruʒ heredes recurrere neceſſitateʒ habētibus recipere datas huiuſmodi poſſeſſiōes: ⁊ reſtituere de ꝓpria facultate venerabili domui omne dānuʒ qd̄ ex huiuſmodi occaſione ei ꝯtigerit. ſi vero ⁊ talis dolus in re ſubſecutus eſt vt alique pecunie ꝓ hoc venerabili domui dareń ⁊ eas iubemus in ꝓpriū lucrū venerabilē domū habere. Steriles vero res ei qui dedit ⁊ heredibꝰ eius oīno reſtitui ad hoc iubemꝰ: vt nulla neceſſitas ſctiſſimis eccleſijs vel alijs venerabilibus locis taʒ in regia ciuitate q̄ꝫ in omnibus reipubli. noſtre ꝓuincijs poſitis inferanť. poſſeſſiones ſteriles aut frugiferas vbilibet conſtitutas emere: vt nō inueniantur per hanc occaſionem ⁊ quas habent ꝑdere: aut debitis obnoxiare. ¶ Si vero quis voluerit rem imobilem nomine vſus accipere ab aliqua predictarum venerabilium domorum (ſm ꝙ ſuperius de venerabilibꝰ domibꝰ que in regia ciuitate ſunt poſite diſpoſuimus[i]) nō aliter hoc accipiat niſi aliam mox rem dominij iure preſtiterit venerabili domui a qua eandem rem acceperit: tantū habētem redditum/ quātum habet res que ei dať: ⁊ non maioribus tributis grauatā: quatenus poſt eius tranſitum aut tempus in quo datio vſus eſt placita/ nō tranſcendens: ſcilʒ eius qui acceperit vite tēpus vtrāqꝫ rem integro iure ⁊ ſm dominiū ⁊ ſm vſum in ipſam venerabilem domū peruenire: ⁊ hoc qdem de imobilibus rebus iubemus. ¶ De ſacris † auteʒ vaſis cōpetentibus ſanctiſſime maiori eccleſie regie ciuitatis aut alijs venerabilibus oratorij domibꝰ in qualicūqꝫ loco noſtre reipublice poſitis generaliter cōſtituimus: vt nō aliter hec vendantur aut ſupponātur niſi pro captiuorum redemptione[k]. ¶ Si vero ſunt plura vaſa in aliqua memoratarum venerabilium domorum nullū neceſſariuʒ vſum facientia: ⁊ contigerit huiuſmodi venerabilem locū debitis aggrauari/ ⁊ non ſint alie manifeſte res de quibus debeant debita reddi: licentiam ei damus geſtis monumentorum (ſicuti ſuperius dictum eſt) conſtitutis predicta ſuperflua vaſa aut alijs venerabilibus locis neceſſaria nō habentibus vendere aut conſtare[l] ⁊ ſimiliter vendere: ⁊ eorum precium in debitum prebere vt nō immobiles res alienentur.

☞ Contrahentes cum eccleſia contra vel preter formam huius conſtitutionis pena hic inſerta puniuntur: ⁊ etiam tabellio qui talia cōtractuum inſtrumenta conſcripſerit. Bar.

¶ Si vero preter hec que inſerta ſunt preſenti legi cōtractus fiat ſuper cōpetentibus rebus mobilibꝰ ⁊ imobilibus vni memoratarum venerabiliuʒ domoꝝ: reddi quidē eidem[m] ſanctiſſime eccleſie ſiue venerabili domui rem ſuper quam tale[n] aliquid ſubſecutum eſt/ cuʒ medij temporis fructibus: maneat autem apud eaʒ ⁊ precium aut antidotum: aut qd̄ pro permutatione: aut alia qualibet occaſione datuʒ eſt ei. Si vero emphyteoſis agatur preter hec que diſpoſita ſunt a nobis: reddi ſanctiſſime eccleſie ſiue venerabilibus domibus vel locis eandē reʒ iubemus: ⁊ emphyteoticam ſm ꝙ placitū eſt dare ⁊ pactum finiri ſm virtutē emphyteoticalium inſtrumentorum. ¶ Si vero donetur res eccleſiaſtica aut alterius venerabilis domus: ⁊ hanc reddi ſanctiſſime maiori eccleſie aut alijs venerabilibus domibus cum medij temporis fructibus ⁊ tantum aliud quātum valebat ipſa res. Si vero hypothece contra hoc detur: creditor qd̄ ei debetur perdat: ⁊ res venerabili loco reddatur tabellionibus preſumentibꝰ preter hanc noſtrā legem talibus miniſtrare inſtrumentis perpetuo exilio condemnandis.

¶ Si vero aliquid ante hanc noſtrā legem ſm antiquas conſtitutiōes factum eſt: hoc iubemus omnibus modis propriam virtutē habere. Omnia vero que contra antiquas leges facta ſunt reuocari ſancimus: ⁊ res que contra virtutem earū data eſt venerabilibus domibus reddatur: ⁊ decetero ſm preſentem legē omnia fieri diſponimus: vacātibus preter hec alijs omnibus cōſtitutionibus que ſuper talibus caſibus dudum loquebantur[o].

¶ Eminentia igitur tua que per preſenteʒ legem in perpetuum valituram noſtra ſanxit tranquillitas: incōuulſa obſeruare feſtinet: edicto in ſolēnibus ⁊ legitimis locis per decem dies propoſito ⁊ nullo pro tali occaſione in prouincijs deſtinando. nos enim prouidemus qualimodo ſine collatorum leſione omnibus preſens noſtra generalis conſtitutio manifeſta fiat.

¶ Ut iudices nō expectent ſacras iuſſiones: ſed que videntur eis decernant. Titulus. iiij.

☞ Iudices vt exonerent ſe ⁊ ratione odij euitandi relationē apud principē facere non debent: ſed ipſi per ſe debent ſm iuſtitiaʒ pronun-

Quoniam.

a ¶ Dare. compellitur reconducere vel tenere cōductionem. ſic. ff. de pu. ⁊ vec. l. cotem. §. fina. argu. contra. in eo. titu. de publica. l. locatio. §. j. et de iu. fiſ. l. iij. §. cuʒ quinquēnium. Accur.

b ¶ De emponematis. i. de meliorationibus. Et ſic not. ꝙ ſi deijcitur propter non ſolutam penſionem nihil obijcit de huiuſmodi meliorationibꝰ. ſecꝰ in colono ꝓuati hoc eodem caſu: vt. ff. loca. l. colonus. que eſt contra. Accurſius.

c ¶ Ciuitatum. id eſt eccleſiarum que ſunt in ſingulis ciuitatibus. et eſt ad hunc. §. C. de ſacroſanc. eccle. ſancimus. in fin. vbi dicit ꝙ aīe hominum ⁊c.

d ¶ Alienēt. quod pactuʒ eſt ſeruanduʒ: vt. C. de re. alie. non ali. l. fi. ⁊ de pac. inter emp. l. fi. ⁊. ſ. vt ſpō. larg. §. fi.

e ¶ Quinquaginta. ſic et alr̄s preciū ex redditu cōſtituitur: vt. j. de ecc. ti. §. ſi autem annale. et. ſ. e. §. qd̄ autem prebetur.

f ¶ Conceſſerint. ſcʒ inter viuos.

g ¶ Dereliquerint. in vltima voluntate. ⁊ hoc declarat verbū relinquere. vt. ff. de ta. exhi. l. j. in fi.

h ¶ Noīe. non futuri tp̄is noīe: qꝛ nō pōt cogi amplius p̄ſtare q̄ꝫ ꝑcipiat: vt C. de allu. l. ij. ⁊ ſic nulluʒ eſſet priuilegium: ſed preteriti cuius noīe poſſeſſores teneńť: vt. ff. ð publi. l. imperator. ⁊ concordat ad hūc. §. ſ. de non ali. §. ſicut aūt. in fi. titu. col. ij.

i ¶ Diſpoſuimus. vt. ſ. e. §. ſi vero aliquis.

k ¶ Redēptione. hoc aūt idē erat iam cōſtitutum: vt. C. de ſacroſanc. eccle. l. ſancimus. ⁊. ſ. de nō alie. §. hiſdem.

l ¶ Conflare. id eſt cōfringere ⁊ ſic vendere qd̄ ſequitur. ſ. cuicūqꝫ.

m ¶ Eidem. ⁊ ſic hoc caſu ⁊ ſequentibus lucrať cuʒ aliena iactura: ⁊ ſic eſt cōtra. ff. de condi. indebi. l. nam natura. Solu. eccleſia nō iniuria: ſed iure fit locupletior: quia emphyteote ſuo pōt obijci culpa: vt. ff. de regu. iur. qd̄ quis ex culpa. ⁊ dixi. ſ. e. §. ſi vero quis. ⁊ concordat huic ⁊ ſequē. §. quod eſt. ſ. de non alie. §. quia vero leonis. cū ſeq. ⁊ que ibi diximus hic poſſunt repeti.

n ¶ Tale. ſ. illicitum.

o ¶ Loquebantur. ſcilicet ſi contra legem iſtam loquantur.

¶ Ut iudices non expectent ⁊c.

† Ex ħ 44 ſumpta autē. q̄ eſt ſup l. ſancimus nemini licere. C. de ſac. ſan. ec. ⁊ incipit ꝑterea ſi habet.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a QUoniam. trāquillitatez. vt ſe exonerēt niſi per defectū iuriſditionis: vt. ff. de offi. procon. ⁊ lega. l. ſolent. ⁊ l. ſi quid. ⁊. C. de fal. l. vbi. vel niſi ꝓ dubitatiōe iuris: vt. ff. de iudi. l. j. §. fin. ⁊ nō facti: vt ibi dixi p. l. ff. de iudi. l. eum qui.

b ¶ Examinationis. quia oporteret ꝙ pnceps per ſe vel per alium a capite videret.

Maioꝛ numerus trāſcēdit minoꝛem. c ¶ Sniam. Not. ꝙ qlibet dꝫ iudicare ⁊ pluriū ſnia tenet ſi ſunt īpares: vt. ff. de re iudi. l. duo ex trib⁹. ⁊ de arbi. l. itez ſi vnus. ſi v̄o pares in cā liberali ꝓ libertate. in alijs aūt pro reo valet: vt. ff. de re iud. l. inter pares. ⁊. l. pomponius. ⁊ h̄ in ordinarijs in delegatis parib⁹ expectatur declaratio delegātis. vt. ff. de re iu. l. duo. Acc.

d ¶ Ut litigantes ⁊c. Hic debet eſſe vt iudices non expectēt ſacras iuſſiōes.

e ¶ Jurent. hec prima ps expeditur. j. eod. vſqꝫ ad §. ⁊ hoc.

f ¶ De ſpoꝛtulis. Hec ſecunda expeditur. j. eo. §. ⁊ hoc quoqꝫ.

g ¶ Et vt que. hec expeditur. j. e. §. quia vero. vſqꝫ ad finem.

b PResentē. Suffragium. id eſt pecunia ꝓ ſuffragio data. Accurſius.

i ¶ Lites. pꝛincipales.

Juraꝛ de calūnia in cā appellationis. k ¶ Appellationes. ſic ergo iuratur de calūnia in cā appellatōis: ⁊ ſic eſt in alia cā: Rn̄. eſt alia cā ſed qꝺ dicit iuraꝛ: intellige ſi pꝛimo nō fuit iuratū al's non: vt. s̄. de his q ingre. ad ap. §. ſi. ⁊ iuraꝛ iō tūc qn̄ non fuit pᵐo iuratū: quia et ꝓbatio calūnioſe poſſet dari cū partib⁹ de nouo ꝓbatiōes inducere permittaꝛ: vt. C. de ap. l. eos. §. ſi qs. ⁊ de tēp. ap. l. p banc. Sed quo ad hūc articulū ꝙ nihil dabit iudici: dico ꝙ iuret lꝫ iurauerit pꝛius cū alius ſit iudex: vt. C. de appel. l. eos.

l ¶ Foꝛte. vt ſūt heredes: vel foꝛte ꝓcuratoꝛes. al's ſcꝫ in rem ſuā: al's de calūnia non iurant: qꝺ plene dicit. C. de iura. calū. l. ij. §. finautem.

m ¶ Perſonis. vt executoꝛibus ſpoꝛtule.

n ¶ Quibus. al's que.

o ¶ Conſultatiōes. id eſt lites. Accur.

p ¶ Ad iudices venire. ꝓpter iſirmitatem: lꝫ ſit in ciuitate: vt differat a. §. ſi autem abeſſe.

q ¶ Suſcipere ſacramenta. foꝛſitā ſi hoc iudex ꝓ ciare: ⁊ ſi fuerint duo vel plures iudices ⁊ diſcoꝛdant: omnes ſuā debent ferre ſententiam. h. d. Barto.

Idem Augu. Gabrieli pꝛe. pꝛe.

QUoniam quidaꝫ iudicātium poſt multa litis certamina ⁊ plurima a litigantibus facta diſpendia in negocijs apud eos motis ſuggeſtionib⁹ vtunꝛ ad nr̄am tranqllitatez [a] ꝓ̄ſenti generali lege hoc ꝓſpeximus emendare: ne dilationes negocijs ex hoc fiant ⁊ aliud [b] rurſus pꝛincipiū examinatiōis accipiāt. ¶ Jubemus igitur nulli iudicantium quolibet modo vel tēpoꝛe pꝛo cauſis apud ſe ꝓpoſitis nūciare ad nr̄am tranqllitatem: ſed examinare perfecte cām: ⁊ qꝺ eis iuſtum legitimūqꝫ videꝛ decernere: ⁊ ſi qdem partes ceſſauerint in his q̄ decreta ſunt: executioni tradi ſnīam [c] ſm̄ legū virtutem. Si aūt aliquis putauerit ex ꝓlata nouiſſima ſnīa ſe leſum/ appellatione vtaꝛ legitima: ⁊ hoc ſm̄ oꝛdinē legib⁹ diffinitū examinetur/ ⁊ perfectū ſuſcipiat terminum. Si autē duo vel ampli⁹ fuerint cognitoꝛes litis ⁊ aliqua īter eos emergat diſſonātia: etiam ſic iubem⁹ vnūquēqꝫ eoꝝ ſm̄ qꝺ videtur ei dare ſuā ſnīam. Que igiꝛ per p̄ſentē legē in perpetuū valitura nr̄a tranqllitas diffiniuit: tam tua celſitudo/ qꝫ oēs alij iudices maioꝛes ⁊ minoꝛes cuſtodire eſtinent: vt nullus penitus ignoret que pꝛo vtilitate noſtroꝝ collatoꝝ a nobis diſpoſita ſunt. Jta tamen vt vniuerſis interdicatis pꝛopꝛia p̄cepta: quatenus ſine iuſto vllo diſpēdio noſtris collatoꝛibus inſinuatio legis p̄n̄tis fiat.

¶ Ut litigantes [d] iurent [e] in exoꝛdio litis quia neqꝫ pꝛomiſerunt dare iudicibus neqꝫ dabunt: ⁊ de ſpoꝛtulis [f]. ⁊ vt que [g] iubentur referendarij compleant ⁊ non miſceant ſemetipſos cauſe ⁊ per ſe exequantur. Titulus. v.

☞ Pꝛīcipalis nullus ſpoꝛtulas poteſt exigere vltra modum a lege ſtatutum cōtra faciens ablatum parti reſtituet ⁊ triplum erario nomine pene ſoluet: ⁊ ſi iudex in pꝛedictis vendicādis fuerit negligens. comes rerū pꝛiuatarum ipm̄ coget ad dictā penā ſoluēdam. h. d. Bar.

Idem Augu. Petro pꝛepo.

PResentez legē pꝛoferimus vt ⁊ iudicū puritas appareat: ⁊ nō valeat litigātiuꝫ ſuffragiū [h] circūuenire leges. Jubemus igitur quotiens apud quoſcūqꝫ iudicantes: aut adminiſtratoꝛes lites [i] aut appellationes [k] examinanꝛ: pꝛe omnibus pꝛincipales litigātiū perſonas aut illos ad quos in mediū negociū foꝛte [l] migrauerit p̄ſentia iudicū tangentes ſancta euangelia iurare ꝙ nihil penitus iudicibus aut patrocinij cauſa ipſis vel alij cuicūqꝫ ꝑſone pꝛo hac cā quolibet modo dederūt † aut ꝓmiſerunt: aut poſtea dabunt/ vel ꝑ ſe vel per aliā quācūqꝫ mediam ꝑſonā: exceptis his que pꝛopꝛijs aduocatis ꝓ patrocinio pꝛeſtāt: alijſqꝫ perſonis [m] quibus [n] noſtre leges dari diſpoſuerunt: hec aūt ſeruari p̄cipimus ⁊ in ſacro nr̄o conſiſtoꝛio qn̄ ꝯſultatiōes [o] itromittūtur: vt ſub p̄ſentia ſacri ſenatus memoꝛata ſacra p̄ſtentur. ¶ Si autē vt contingit aliqui litigantiū nequeūt ad iudices venire [p]: tūc iubemus p̄ſentes quidez iurare pꝛedictū iuſiurandum: ad abſentes aūt dirigi ex officijs miniſtrantib⁹ aliquos cum aduerſa parte: vt eis p̄ſentib⁹ memoꝛata ſacramenta ſimiliter pꝛebeātur. Si v̄o mulier fuerit que pꝛopter honeſtatē vite extraneis viris ſe monſtrare non ꝯſueuit: tūc ⁊ abſente aduerſario ex offō miſſos memoꝛata ſuſcipere ſacramēta [q]. Si aūt abeſſe partes in alijs locis [r] cōtingat aut vnam earū: pꝛecipimus abſentez in pꝛouincia in qua degit iuſiurandū modo a nobis dicto ſub geſtis monumētorum apud iudicem pꝛouincie aut apud locoꝝ defenſoꝛez pꝛebere. Jllo videlicet † generaliter obſeruādo: vt ſi qs litigātiū abſens vel pꝛeſens hm̄ōi iuſiurandū pꝛebere noluerit: ⁊ hoc manifeſtetur iudici ꝑ pꝛeſentiam eius [s] actoꝛ quidem caſum actionis: reus autem condēnationem ſuſtineat [t].

☞ Litigatoꝛ penitentia ductus ſi ꝑſonā declarauerit veniam meretur: ſed ille qui dationē vel ꝓmiſſionem ſuſcepit pena hic inſerta punitur: litigatoꝛ autem ſi ꝓbare nequiuerit etiā punieꝛ iureiurādo ab eo pꝛeſtādo qui dicebatur ſuſcepiſſe: ſed periurio poſtea detecto piurus de periurio poſtea eſt puniēdus tutoꝛibus ⁊ curatoꝛibus iuriſiurandi neceſſitate ⁊ pena periculo iminente. h. d. Bar.

¶ Si qs autez ex litigatoꝛibus dixerit ſe dediſſe alicui aut pꝛomiſiſſe ⁊ ꝑſonam declarauerit ⁊ hoc pꝛobauerit: ipſe quidez in euentu litis [v] veniam mereatur. Qui vero accepit [x] aut ꝓmiſſionē ſuſcepit: aut ei pꝛobetur. ſi quidē pecuniaria ſit cauſa qcquid datur triplū [y]: qꝺ v̄o ꝓmittiꝛ duplū a comite rerū pꝛiuatarū [z] exigaꝛ: ⁊ dignitatem ſeu cingulū qꝺ habet in vtroqꝫ caſu amittat. Si autem criminalis ſit accuſatio cōfiſcationē pꝛopꝛie ſubſtantie patiatur ⁊ mittatur in exiliū: qui ꝓpter acceptionē alienuꝫ crimen in ſe trāſponi feſtinauit. Si aūt datum aut pꝛomiſſum litigatoꝛ pꝛobare nequiuerit: iuret perſona que datum aut pꝛomiſſum dicitur ſuſcepiſſe: quia neqꝫ per ſe neqꝫ per aliam perſonā aut accepit aut ꝓmiſſionem habuit: ⁊ hoc pꝛebito ſacramēto [a] ipſe quidē liber ſit. Litigatoꝛ aūt qui non potuit [b] oſtēdere in pecuniarijs qdem cauſis eſtimationē litis a comite rerū pꝛiuatarū exigaꝛ: lite qppe euentū [c] ꝓpꝛiū ſuſtinēte. Jn criminalibus autē cauſis cōfiſcationē ſuaruꝫ rerum ſuſtineat: ⁊ cauſe apud cōpetentes iudices ſm̄ oꝛdinē leguꝫ terminenꝛ. Si autem a litigatoꝛe manifeſteꝛ ꝑſona que memoꝛatum reſu

ſpexerit vt iuret abſente aduerſario: vt. C. d iureiuran. pꝛopter ca. dā. l. ij. Al. ⁊. §. ſimili quoqꝫ mō. ⁊ facit. j. vt nulli iudi. §. neceſſarium. ⁊. C. de offi. diuer. iu. l. j.

r ¶ Locis. ſ. remotis.

s ¶ Eius. iudicis ſcꝫ ⁊ ꝙ lōgiſſime expellantur: vt C. de iurame. calū. l. ij. §. qꝺ ſi actoꝛ.

† Cōcoꝛ. cū hoc tex. c. j. in gl. ſup ꝟ. iuramentū. in me. extra de iura. cal.

t ¶ Suſtineat. h adiunge §. j. eo. in cauſis. ⁊ habebis aut. qꝺ h ſumiꝛ in. C. de iur. calū. l. ij. in pꝛin.

v ¶ Jn euentu litis. parcitur ſpōte cōfitēti. ſic. C. de his q ſe de. l. j. ⁊. ff. de iure fiſ. edicto. ⁊. C. ne tut. vel cura. l. j. ⁊. ff. de re milita. l. non omnes. §. fina.

x ¶ Accepit. ⁊ hoc cōſtat: quia cōfitetur tunc.

y ¶ Pꝛiuatarum. comes palatij erat iſte.

z ¶ Jn vtroqꝫ. ⁊ cuꝫ accepit: ⁊ cum ſtipulatus eſt. Accurſius.

a ¶ Pꝛebito ſacramēto. ſic ſacramētum eſt. ff. de edēdo. p̄toꝛ. §. ſꝫ ⁊ ſi. ⁊ de arbi. ſi d meis. §. arbiter. ⁊. C. de fi. inſtru. l. ſi.

Calūniaꝛ q nō pꝛobat. b ¶ Non potuit. No. q nō ꝓbat calūniari videꝛ ſic. C. de aduo. diuer. iud. l. j. Sed ar. ꝯ̄. ff. ad turpil. l. j. Sol. ibi loquitur in caſibus vbi calūnia nō punitur vt in marito: vt. C. de adul. ꝙuis. ⁊ alijs caſibus not. i ſum. ad turpil. Accurſius.

c ¶ Euentuꝫ. lꝫ incert⁹ ſit vel eſſe poſſit: vt. ff. de peculio. l. qꝺ debeꝛ ſeruo.

† Cōcoꝛ. c. vl. §. vlti. cū glo. ſi extra de iur. calū. qui. §. ē ſup⁹ ex h tex.

tauerit iuſiurādū: tam criminalibus q̄z in pecuniarijs cauſis memorat' ſubiaceat penis. ¶ Si qs autē litigantiū iurauerit non dediſſe aut non ꝓmiſiſſe intra .x. vo menſes poſt ꝓlatam ſniam numerandos oſtendatur[a] dediſſe: memorate pene ⁊ cōtra dantes ⁊ cōtra accipiētes habeant locuz. In cauſis autez que per tutores aut curatores aguntur: ſacramenta quidez tutores aut curatores p̄ſtent[b]. Si qua vero memoratarū penarū locuz habuerit per talia ſacramēta: hāc tutores aut curatores ſuſtineāt[c] nullo ex hoc p̄iudicio generando is qui ſub tutela aut cura eſſe noſcuntur.

☞ Iudices ꝓuidere debēt ne ſportule a litigatorib⁹ illicite exigāt' pena eis iminēte ſi tale delictū vindicare neglexerint. Itē ipſis litigatoribus a quibus ſportule licite exiguntur: lz cōtra exigentes ꝓpria auctoritate reſiſtere. h.d. Bar.

¶ Et hoc quoq̧ precipimus ab omnibus iudicib⁹ tā militaribus q̄z ciuilib⁹ in omni loco nr̄e reipub. cuſtodiri: vt neq̧ magiſtrianis neq̧ p̄fectianis[d] neq̧ alij cuicunq̧ executori ꝯcedāt aliqd amplius a quacūq̧ pſona ſportularū noīe ꝑcipere q̄z nr̄is legibus[e] declaratū eſt: nec ſi ſacramēta noſtre trāquillitatis ꝓferāt iuſſionē. Sed ſi qdez inuenerint aliqd amplius exigentē: licētiā habeāt ⁊ cōprehendere hūc ⁊ includere: ⁊ quadruplū exigere qd̄ plus acceperit: vt ſimplum quidez dānū paſſo reddatur: triplū vo inferatur erario. ¶ Si autez ciuilis aut militaris iudex ſiue interpellet ſeu quolibet mō neglexerit leſuz ſicut diximus vindicare: ex ſua ſubſtātia quadruplū ſm̄ p̄dictuz exigetur modum[f]. Ipſam vo penam exigi iubemus per comitez noſtrarum rerū priuatarū ⁊ competentes iudices: ſi cognouerint aliquos ex ſuis officijs executores ſportularū nomine cōtra noſtras leges aliquid exigere ⁊ hoc neglexerint vindicare: damus licentiā exactis nihil amplius exigentibus q̄z ex noſtra cōſtitutione diffinitū eſt dare: ⁊ ſi quid amplius exigere eos voluerint: licētiam habeant eis reſiſtendi[g].

☞ Iudex vel referēdarius nullum cogere poteſt ad pacta vel trāſactiones faciendas cū aduerſarijs. Et ſi qs coactus hoc fecerit nullum preiudicium ſibi generatur. hoc dicit Ang.

¶ Quia vo lex taz pie memorie patris nr̄i q̄z etiā noſtre[h] tranquillitatis diſpoſuit nullo modo iudices ſuis ſentētijs īſcribere tanq̄z ex imperiali v̄bo ex nō ſcripto ꝓcedēte iuſſum ſit aliquos exhiberi aut preſentari: ſed etiaz[i] ſpectabiles referēdarios nr̄as iuſſiōes ſm̄ qd̄ cōpetit facere manifeſtas: eaſdē leges firmantes iubemus ſpectabiles referēdarios in cauſis quas docēt ſeu referūt ad noſtrā tranquillitatē nullam habere licentiā eos aut adiutores eorū vel p ſe vel per aliam quācūq̧ pſonā tenere aliquē aut ſub fideiuſſoribus facere: aut aliqd exigere: aut cogere tranſactiones aut pacta quedā cū ſuis aduerſarijs exponere[k]: aut quolibet modo ī quacunq̧ pſona vel cauſa ſe permiſcere. Nihil enim aliud facere eos cōcedim⁹: niſi ſolas noſtras iuſſiones in quocūq̧ negocio aut ex ſcripto aut ex nō ſcripto prolatas cōpetentibus: aut deputatis inſinuare iudicib⁹. ¶ Si quid autem preſenti legi ꝯtrariū aliquis eorū preſumpſerit agere: is qdez qui dānum aliquod aut circūuētionē in ſuis reb⁹ pertulerit/ nullum preiudiciū penitus circa ius propriū ſuſtinebit. Qui vero tale aliquid egerit: ex ſua ſubſtantia dānū leſe perſone delatū per cōpetentem iudicem reſtituere cōpellatur: ⁊ ſuper hoc cinguli ⁊ dignitatis ſuſtinebit amiſſionem. Hec autem omnia iubemus non ſoluz in futuris cauſis ſed etiam in his que iam inchoate nondum tamen ſunt terminate ſeruari. ¶ Tua igitur eminētia preſentem legem in perpetuum valituraz edictis ſolēnibus in regia ciuitate propoſitis ad omnium notitiam venire procuret: vt omnes agnoſcant que pro cōmuni eorum beneficio a nobis diſpoſita ſunt.

¶ De eccleſiaſticis titulis[l] et priuilegijs alijſq̧ capitulis. Titulus .vi.

☞ Princeps ſacras regulas in ſanctis quatuor concilijs expoſitas confirmat: ⁊ precipit pro legibus obſeruari: ⁊ ſedes ordinat ⁊ diſponit: omniaq̧ priuilegia eccleſijs ⁊ venerabilibus locis indulta confirmat. hoc dicit Bar.

Idem Augu. pre. pre.

De regulis eccleſiaſticis ⁊ p̄uilegijs alijſq̧ capitulis ad ſacroſanctas eccleſias ⁊ reliquas venerabiles domos ꝑtinentibus p̄ſentem proferimus legez. Sancimus igit' vicem legū obtinere ſanctas eccleſiaſticas regulas que a ſanctis quatuor cōcilijs expoſite ſunt aut firmate hoc eſt in nicena trecentorū decez ⁊ octo: ⁊ in cōſtantinopolitana ſanctorū centum quinquaginta patrū: ⁊ in epheſina prima in qua neſtorius eſt dānatus: ⁊ in calcedonia in qua ⁊ eutices cuz neſtorio anathematizatus eſt. Predictarum enī quatuor ſynodorū dogmata: ſicut ſanctas ſcripturas accepim⁹/ ⁊ regulas ſicut † leges obſeruamus[m]. Ideoq̧ ſancimus ſm̄ earū diffinitiōes ſanctiſſimum ſenioris rome papam primum eſſe omnium ſacerdotum[n]: beatiſſimum autem archiepiſcopum conſtantinopoleos noue rome ſecundum habere locuz poſt ſanctam apoſtolicam ſedem ſenioris rome: alijs autem omnibus ſedibus preponatur: per tempus autem beatiſſimum archiepiſcopū[o] prime iuſtiniane noſtre patrie habere ſemper ſub ſua iuriſditiōe epiſcopos prouinciarum datie mediterranee ⁊ dame ripēſis priualis ⁊ dardanie ⁊ miſie ſuperioris: atq̧ pānonie: ⁊ ab eo hos ordinari: ipſum vero a ꝓprio ordinari cōcilio ⁊ in ſubiectis ſibi prouincijs locuz obtinere cum[p] ſedis apoſtolice ro

Suſtinere.

† Cōcor. c. vi. cū gl. vi. extra de ſecū. nup. ⁊ in c.j. de noui ope. nūcia.

a ¶ Oſtendat' dediſſe. ſpeciale eſt hic vt piuriū arguat': q2 a iudice delatuz fuit ſacramentum. ſic. ff. de iureiuran. admonēdi. al's contra. vt. C. de reb⁹ credi. l.j.

b ¶ Preſtent. vt. C. de iureiuran. ꝓpter ca. l.ij. ſ. ſinautem.

c ¶ Suſtineant. vt. ſ. de trien. ⁊ ſemiſ. ſ. ſtudiū. in fi. ⁊. C. vnde vi. l. meminerint. in fi.

d ¶ Prefectianis. generaſunt executorū: vt innuit litera ſequens.

e ¶ Legibus noſtris. ſed quibus noſtris cuz nulla dicat: ſed omnes dicūt vt iſta faciētes de alijs mentionē: vt. ſ. de man. prin. ſ. deinde. coll. iij. et. ſ. vt iudi. ſine quoquo ſuff. ſ. volumus. colla. ij. ⁊. j. vt diffe. iudi. ſ. fi. Dic ergo ꝙ has leges de quib⁹ hic fit mentio nō habemus. Uel dic earum ſenſus eſt talis: vt dicit'. ſ. de iudi. ſ. nullo. in clericis autez hodie certe ſportule conſtitute ſunt: vt. j. de ſanc. epiſco. ſ. ſportularū. ⁊ de his dices vt dixi inſtitu. de actio. ſ. tripli. Accur.

f ¶ Modum. et ſic iudex tenet': vt. ff. de dā. infec. l. iiij. ſ. in eum.

Priuato dat' reſiſtēdi facl'tas.

g ¶ Reſiſtendi. Not. dari priuato licentiam reſiſtēdi: vt. C. de iure fiſci. l. ꝓhibituz eſt. ⁊. C. de appel. l. quoniam.

h ¶ Etiā noſtre. iſte leges erant in primo libro. C. q fuit ante illū quem habemus vt in nouellis co. ti.

i ¶ Sed etiam. ſm̄ dictuz predictarū legum q̄ duo dicebant.

k ¶ Exponere. vt. ff. de lega. j. l. hmōi. in fi. ꝯ. ſz ibi nō ē pactū vel trāſactio: q2 nec adinuicē habebāt rixam: lz vn⁹ vna actione alius alia rem peteret a quodam tertio: ꝓterea ibi erat iudex competēs. hic non.

Titul⁹ varia ſignificata hz.

l ¶ De eccleſiaſticis titulis. Titulus. i. dignitas. Itez titulus. i. ſcriptura quedam: vt. C. de his qui po. no. l.j. Itez titulus. i. ſubſcriptio que ſic vulgo appellat'. Itez titulus. i. priuilegium. et ſic hic accipitur: ⁊ quod ſubijcit ⁊ priuilegijs. ⁊ ꝓ id eſt priuilegijs ⁊c.

Canones ꝓ legibus obſeruari debent.

m De regulis eccleſiaſticis. Obſeruam⁹. No. canones pro legibus obſeruādos vt hic. ⁊. ſ. quomō opor. epiſco. ſ. j. ⁊. ſ. ſed ēt ſic. ⁊ de mona. ſ. fi. ⁊. ſ. ſi vero relinquens. ⁊. ſ. vt cleri. apud ꝓ. epi. ſ. fi. ⁊ ꝓpter hoc cū canones dicāt ꝓhiberi vſuras intelliguntur p. l. ꝓhibite. In hac opinione fuit dn̄s meus Azo. nec obſtat ꝙ dicūt quidā alij hic confirmari tm̄ illos canones q ſūt de quatuor concilijs. naz in illis etiā cōcilijs ꝓhibite ſunt vſure: vt ī niceno. vt. xlvij. diſt. c. quoniam. ꝓterea ſi nullus canon diceret: nec hec lex: videt' ꝙ nō poſſunt q2 ſunt ꝯ legē dei. ⁊ inferior non pōt legez ſuperioris tollere: vt ff. de arbi. nam magiſtratus. ⁊ ad trebel. l. ille a q̄. ſ. tempeſtiuū. Item paulus. durū eſt tibi ꝯ ſtimuluz calcitrare. Preterea cuz hec lex ſit de vltimis iuſtiniani q̄ſi iam cōuerſus hoc voluiſſe videtur. Sed contra. j. de nauti. vſu. ſed illud ſpeciale eſt in nautico fenore. Itē cōtra. j. co. ſ. ſi autē diſtulerit. Sol. ibi ſpeciale fauore vltime volūtatis ⁊ ad pias cauſas.

Inferior ſuperioris legē tollere nō pōt.

n ¶ Sacerdotum. vt. ſ. vt ro. ec. cen. an. ha. pre.

o ¶ Archiepiſcopū. ⁊ patriarcham.

p ¶ Eum. ſcilicet archiepiſcopum.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Suſtinere. hoc idem erat iure codicis: vt. C. d ſacroſanc. eccle. l. placet. ⁊. l. neminē. ⁊ de epiſco. ⁊ cleri. l. ij. Jtē ad pontes ⁊ ad ſimilia cōferebant: vt hic ſubijcit. ⁊. C. de ſacroſan. eccle. ad iſtructionē.
b ¶ Reparatiōis. pōtiuꝫ.
c ¶ Venerunt. forte p ſucceſſionem.

Priuilegiū heredibus daē q̄ð defuncto nō cōpetebat.

d ¶ Sancimus. Not. priuilegiū dari heredibus quod defuncto non cōpetebat: ſic econtra heredibus non datur q̄ð defuncto dabat: vt. C. de puile. do. l. j. ſed regulariter heres etiam priui. defuncti vti debet: vt. ff. de iur. fiſci. l. fiſcus. que eſt argu. cōtra. ⁊ facit. C. de ſacroſan. eccle. l. pe. in fi. ⁊. C. de impo. lu. de. l. j. lib. x.
e ¶ Lucratiuorum. mos erat ⁊ lex q̄ ſi curialis donabat aliq̄d eccl'ie quarta eius dabatur curie q̄ð hec lex tollit. et. d. l. C. de ſacroſanc. eccle. l. penul.
f ¶ Quadraginta. niſi in caſibus: vt. s. vt cum de ap. co. §. ſi vo liberis. col. viij. cōtra. ⁊. j. de ſan. epiſco. §. ſi quis rapuerit. in p'n. Accur.
g ¶ Annoꝝ. q̄d ſi eccl'ia ꝯ priuatum velit ſe tueri? R̄n. eo mō ſe tuebit quo ⁊ ali⁹ p'uatus: nec obſtat q̄ð eſt in. ff. q̄ð q̄ſq; iur. l. j. q: ex liberalitate non p impetratione fuit eccl'ie cōceſſum: vt in eo. titu. l. iij. Jtē q̄d ſi eccl'ia ꝯ eccleſiam: R̄n. quadraginta an. ſm Joā. arg. cōtra. ff. qui. ex cau. ma. l. vlt. ⁊. ff. de mi. l. veruꝫ. §. penulti. nec obſtat q̄ð eſt in. C. de inoffi. teſt. l. in arenaꝫ. ibi em turpitudo eſt impedimēto. Jtē nōne hec ſuperflua eſt p illā. s. hec cōſti. inno. cōſti. R̄n. non q: in ea nihil d' de pſcriptione x. vel. xx. an. ſed. xxx. tm q ad. q̄l. reducit. Jtē q̄d de redhibitoria ⁊ quāto minoris ⁊ ceteris ſilib⁹: dic q̄ remanent in ſuo ſtatu: vt. s. hec conſti. in fi. Sed nūquid reſtituit eccl'ia cū vſucapio et cetere minores preſcriptiōes currāt contra eam: R̄n. ſic vt minoꝝ ſm oēs. Sed vſq; ad q̄ð tempus. R̄n. q̄dam dicunt vſq; in infinitū: alij vſq; ad quadrienniuꝫ ex quo leſa eſt.

Turpitudo actōꝫ tollit.

h ¶ Aut monaſteriū. ideꝫ in qualibet eccl'ia: vt. s. d mona. §. j. ⁊. s. vt nullus fabri. ora. do. §. j. col. v.
i ¶ Subiacentibus. Not. nō licere ſacra miniſteria fieri niſi in eccleſijs: licet orare al's quis poſſit al's domus pdit vt hic. et. s. vt in prīua. do. §. j. et. ij. ⁊ C. de here. gcunq; §. vni⸗

† Cōcor. cū hoc ter. ca. ad audientiā. j. ij. extra de eccl'. edifi.

Sacra miniſteria in eccl'ijs fieri debent.

me ſm ea que diffinita ſunt a ſanctiſſimo papa vigilio. Simili q̄ꝫ modo ius pontificis quod epiſcopo iuſtiniane carthaginis africane ciuitatis dedim⁹ ex quo deus hanc nobis reſtituit ſeruari iubemus. Sed ⁊ alie ciuitates ⁊ carū epiſcopi quibus in diuerſis locis metropoliticum ius preſtituꝫ eſt huiuſmodi priuilegio in ppetuuꝫ potiantur: omnia priuilegia vel ſolatia que ex imperiali munificentia: aut etiam alio quolibet modo ſanctiſſimis eccleſijs aut alijs venerabilibus domibus et locis collata ſunt / firme eis per omnia conſeruentur.

☞ Eccleſie habeant īmunitatē a ſordidis ⁊ extraordinarijs muneribꝫ: exceptis his q̄ pertinent ad refectionem ⁊ reedificationē itinerū viarum ⁊ ſimilium: ⁊ libere ſunt a lucratiuoꝝ deſcriptione. Bar.

¶ Ad hec ſancimus omniū ſanctarū eccleſiarum ⁊ omnium venerabilium domorū poſſeſſiones neq; ſordidas functiōes neq; extraordinarias deſcriptiōes ſuſtinere[a]: tamē itineris ſternēdi aut pontiū edificij vel reparationis[b] ſi opus fuerit ad inſtar alioꝝ poſſeſſoꝝ huiuſmodi opus ⁊ ſanctas eccleſias ⁊ venerabiles domos cōplere dum ſub illa poſſidet ciuitate ſub qua tale fit opus. ¶ Si que vero res ex curialium ſubſtātijs ad quālibet ſacroſanctā eccleſiaꝫ aut aliaꝫ venerabilem domū ſm leges venerunt[c] / aut poſtea venerint / liberas eas eē ſancimus[d] deſcriptione lucratiuorum[e].

☞ Omnes pſcriptiones. xxx. an. aduerſus priuatos currentes in eccleſijs ad. xl. an. extenduntur: hoc obtinente ⁊ in legatorum ⁊ hereditatū exactione: ⁊ ad pias cauſas relictorum. Bar.

¶ Pro temporalibus autē preſcriptiōibus. x. ⁊. xx. ⁊. xxx. annorum ſacroſanctis eccleſijs ⁊ alijs vniuerſis venerabilibus locis ſolam quadraginta[f] annorum[g] preſcriptionem opponi precipimus: hoc ipſo ſeruando ⁊ in exactione legatorum ⁊ hereditatuꝫ que ad pias cauſas relicte ſunt.

☞ Monaſteriū ⁊ oratoriuꝫ p epm oratiōib⁹ ⁊ cruce ibi fixa incboari debēt: ⁊ ipſi fabricatores ⁊ eorum heredes cōpellendi ſunt adimplere. b. d. Bar.

¶ Si quis autē voluerit fabricare venerabile oratoriū aut monaſterium[h]: non aliter incboandam fabricam niſi locoꝝ ſanctiſſimus epiſcopus † oratione ibi fecerit ⁊ venerabilem fixerit crucē. Si vero ſemel ceperit aut nouā edificare baſilicaꝫ aut veterē renouare: modis omnibus compellatur a beatiſſimo locorū epiſcopo ⁊ economis eius ⁊ ciuili iudice eam explere: ⁊ ſi is diſtulerit / hoc moriente heredes eius opus incboatum adimpleant.

☞ Qui in domo vel ſuburbano predio eccleſiaſticū miniſteriū celebrare preſumpſerit: aut alij celebranti conſenſerit ſine clericis dñiꝫ amittit ⁊ eccleſie applicat: ſed ſi dño rei ignorante aliq̄s permiſerit: ipſe dꝫ puniri ⁊ non dñs. b. d. Bar.

¶ Si qs in ſua domo aut i ſuburbano eccleſiaſticū miniſterium miniſtrare preſumpſerit: aut alijs celebrare cōceſſerit ſine clericis ſanctiſſimo locorum epo ſubiacētibus[i] iubemus hanc domuꝫ aut ſuburbanuꝫ aut prediuꝫ vbi tale aliq̄d delinq̄tur locis illi⁹ ſanctiſſime eccl'ie vēdicari per deo amabileꝫ epm ⁊ economū eius ⁊ ciuileꝫ iudicē locoꝝ. ¶ Si vo † neſciēte locorū domino eius curatores aut cōductores aut emphyteote cōtrarium aliquid exerceri pmiſerint dñm quidem loci nullum preiudicium aut diſpendiuꝫ ſuſtinere: eos autem qui hoc fecerint aut fieri permiſerint ex puincia vbi hoc cōmiſſum eſt expelli[k] rebus eorum loci illius ſanctiſſime eccleſie vendicandis.

☞ Legatum vel hereditas relictū ſimpliciter ſub nomine magni dei debet eccleſie illi⁹ ciuitatis vbi teſtator habet domicilium. hoc dicit Ange.

¶ Si qs in nomine magni dei[l] ⁊ ſaluatoris noſtri ieſu chriſti hereditatem aut legatū reliquerit: iubemus eccleſiā loci illi⁹ in quo teſtator domiciliuꝫ habuerit accipere q̄ð dimiſſum eſt. Si qs autem vnum ſanctorū heredē ſcripſerit aut legatuꝫ ei reliquerit: ⁊ nō ſpecialiter nominauerit locū in quo eſt venerabilis domus[m]: inueniantur autē in eodem loco aut ciuitate plura oratoria eiuſdem ſancti: illi magis domui que pauperior[n] eſt† quod relictuꝫ eſt prebeatur. Si autē non eſt in ciuitate baſilica nominati ſancti: inueniatur auteꝫ in territorio eius illi detur. Si autē neq; in territorio eius reperitur huiuſmodi dom⁹: tunc eccleſie ciuitatis in qua teſtator domiciliū[o] habuerit: quod dimiſſum eſt prebeatur.

☞ Si quis oratoriū iuſſerit edificari debet infra quinq; annos cōpleri: ſed xenodochium infra annū ⁊ heredes adimplere cogēdi ſunt ⁊ etiam deſignata perſona per teſtatorem: epiſcopus autē loco inutilium perſonarum alium eligere debet. b. d. Bar.

¶ Si quis edificationē venerabilis oratorij: aut xenodochij: aut ptbochij: aut orphanotrophij: aut noſocomij: aut alterius reuerende domus in nouiſſima voluntate fieri diſpoſuerat: oratoriū q̄dē intra. v. annis cōpleri iubemus puidentia locorū epiſcopi ⁊ ciuilis iudicis. xenodochiū aut ptbochiū: aut aliā venerabileꝫ domum intra vnum fieri annū: † ſi autem intra annū nō fecerint heredes xenodochium aut quālibet venerabileꝫ domū a teſtatore diſpoſitam fieri: iubemus eos domū aut comparare aut locare[p] vbi poſſint q̄ iuſſa ſunt adimplere[q] donec hmōi domus venerabilis expleatur. Et ſi quideꝫ ipſe teſtator decreuerit qui debeāt xenodochij fieri aut ptbocotrophij aut alteri tales gubernatores ſiue ſuis heredibus hmōi electionem cōmiſerit: iubemus modis

ueri. ⁊. §. ſeq. ſic ⁊ publicatur locus in quo aliq̄s fit eunuchus: vt. C. de eunu. l. j. ⁊ in quo proſtibulatur: vt. s. de leno. §. fi. ⁊ vbi falſa moneta cudit. vt. C. de fal. mone. l. j. §. penul. ⁊. §. fina.
k ¶ Expelli rebus. No. tutorem pro facto q̄ð p pupillo faciebat puniri: ſic ⁊ miſeri punient qui eorum pupillorū pecunias fenerant ad q̄ð nō tenentur: vt hi qui ob. pbi. §. quoniā aūt. nec enim bona fidē agnoſcere probibent: vt. ff. de admini. tuto. l. quotiens. §. ſicut. in fi. §. ⁊ facit. C. de fal. mone. l. j. in fin. ⁊. ff. de pub. l. cotem. §. dñs.

† Facit gl. in. c. j. ſuper §. pcuratoris. cir. me. ibi: nec delictū. extra vt lite nō cōte.

l ¶ Magni dei. id eſt ipſi chriſto. Accur.
m ¶ Venerabilis domus. conſecrata in honorē ſancti cui reliquit.
n ¶ Paupior. Not. pdeſt paupertas: vt hic. et. ff. manda. l. ſi procuratorē. §. ſi ignorantes. et. ff. de tranſactio. cum hi. §. in perſona. ⁊. §. ⁊. C. de ope. liber. l. j. ⁊. ff. qui ⁊ a quibus. ſi quis heres. ⁊ de epiſcopis ⁊ clericis. l. ſi quis ad declinādam. §. ſinautem. Econtra nocet: vt. s. de teſti. §. ſancimus. ⁊. ff. de excuſa. tuto. ⁊ curato. l. ſpadonem. in fi.

Paupertas aliq̄n prodeſt.

o ¶ Domiciliū. Nota domicilium teſtatoris in dubio ſequi: vt. ff. de condi. ⁊ demonſtra. l. que conditio. §. j.
p ¶ Cōparare aut locare. id eſt ꝯducere. nam promiſcue vtimur: vt. ff. de acti. empti. l. veteres.
q ¶ Adimplere. ſic ⁊ eius ſeruaē volūtas in diſpo⸗

† Jdē vr in c. uj. iuncta gl. ij. extra d teſta. ⁊ vlti. volū.

† Sic hēs in. ca. ij. extra d teſta. vbi teſtator p̄ceperat cōſtrui monaſterium per heredes.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

ſtione tutoris qui admi niſtret: vt.ff.de admi.tu. l.iij.ſic ⁊ in funere a quo debeat funerari: vt.ff.de reli.ſi quis ſepulchrũ.§. ⁊ hoc edictum.

a ¶ Volũtatem.qui dixit tm̃ talibus paupibus tm̃ talibus religioſis.

b ¶ Cõpleri.iſti ſũt quos vulgo bononiẽſes cõmiſſarios appellãt. Sed an habeant hi aliquã actionẽ ꝯ heredem ſi heres recuſet: Ri.ſic.vel cõdi.ex lege vel offi.iudi.ex hac l.cũ em̃ ipſi teneant: vt.j. eo.ti.§.ſi autẽ qui hoc facere debẽt habere ius cõtra heredẽ: vt.C.de epiſ. ⁊ cleri.l.nulli.

c ¶ Erogare. Forſitan cuꝫ nõ ſint xenones vel protbochia.in ea ciuitate vł eius territorio: vt.C.de ſanc.epiſ.l.ſi qs ad declinandam.⁊.ſ.eo.§.ſi qs.⁊ hoc ſm̃ Al.lꝫ alij dicant l.codicis inouatam eſſe.

d ¶ Licet. hinc ſumit qđ eſt.C.de epiſ.⁊ cle.l.nulli autem licet.Accur.

e ¶ Secundo.dic vt.ſ.de here.⁊ fal.§.ſi qs autem. diximus.

f ¶ Amittere.not.amitti lucrum ſi defuncti voluntati nõ paret vt hic.⁊.ff. de execu.tuto.neſennius. in pñc.⁊.C.de leg.l.pe.in fi.⁊.ff.vbi pu.edu.de.l.j. i fi.⁊.ff.de reli.ſi qs ſepulchrum.§.⁊ hoc edictum.

g ¶ Reliqrit.i.non cõpleuit pdicta q̃ ſũt ab eo cõplenda: vel proprie lege.

h ¶ Ad pias.ſcꝫ eccłie orphanotrophio.noſocomio.xenodochio vł pauperibus: vt.C.de ſac.ſan. eccle.illud.⁊.ſ.eo.§.ſi qs autem.Alb.

i ¶ Falcidia. Quia forte locũ habet cũ heres q̃ ad pias cãs relicta ſunt ab initio forte iplerꝭ noluit: ſi enim ſponte teſtatoris voluntati paruiſſet: falcidiaꝫ hẽre poſſet: vt.ff.ad legem falci.l.j.§.ad municipiũ.⁊.C.ad.l.fal.l.ij. ſm̃ Alb.⁊ ſm̃.R.Uel diſtingue vtrũ eccleſie ſimpliciter.i.deo:q̃ caſu locum hꝫ falcidia.aut eccleſie.⁊ ad cãm piaꝫ aut pro redemptione captiuorũ: quo caſu locum nõ hꝫ: vt hic ⁊ ibi: vel meliꝰ fauore eccleſie dic correctum.

k ¶ Sex mẽſes.imo infra annum videꝭ: vt.ſ.de here.⁊ fal.§.illud ꝯ.Solu. hic eſt ſpeciale.

l ¶ Uſure.hoc eſt ꝯ.ſ.eo. in prin.ſol.vt ibi.

m ¶ Preberi. puta fundum vel vineam.

n ¶ Q̃titatis.ſic.ſ.de alie. ⁊ emphy.§.ſi vo ſm̃ predictũ.⁊ facit.ff.de tranſac. cũ hi.§.cã trãſactionem.

† Cõcor.c. tua nos.cũ glo.ſ.extra de teſta.vbi ṽba huius tex.recitantur i gl.ſup ver.iterdicti.

omnibꝰ heredes eius que ab eo diffinita ſunt adimplere locoruꝫ beatiſſimis epis inſpiciẽtibus ſi gubernatio recte ꝓcedit: ⁊ ſi inuenerit non vtiles exiſtentes rectores res licentiã habentibꝰ ſine dãno alios ꝓ eis oportunos efficere.

☞ Legato vel hereditate ꝓ redẽptiõe captiuoꝝ aut alimẽtis pauperibus derelict. pſona a teſtatore deſignata ſm̃ teſtatoris volũtatem dꝫ oĩa adimplere: pſona aũt nõ deſignata eps vel economꝰ adimplere dꝫ: lꝫ teſtator aut donator ꝓhibuerit.ſi vo pſona deſignata ſemel ⁊ ſcđo monita adimplere diſtulerit omĩ lucro priuatur: ⁊ epiſcopus vel ſupior ſm̃ teſtatoris voluntatem diſtribuere debet.Bar.

¶ Si qs aũt ꝓ redẽptiõe captiuorũ aut alimẽtis pauperũ hereditatẽ aut legatũ reliquerit in rebus mobilibꝰ aut imobilibꝰ ſiue ſemel ſeu annale: ⁊ hoc modo omnibus ſm̃ teſtatoris voluntatẽ[a] ab his qbus iuſſuꝫ eſt hoc facere cõpleri[b]. Si aũt ſpecialiter dixerit q̃uo paupibꝰ hoc reliquit: pcipimus ſctiſſimũ epm̃ ciuitatis in q̃ teſtator habuit domiciliuꝫ pcipere caſdẽ res: ⁊ eiꝰ ciuitatis pauperibus erogare[c]. ¶ Si autẽ pro redẽptiõe captiuoꝝ aliqd relinq̃tur: ⁊ nõ noiatim teſtator dixerit ꝑ quẽ oporteat fieri redẽptionem captiuoꝝ: etiã ſic iubemꝰ ⁊ res ad hoc relictas locoꝝ epm̃ ⁊ eiꝰ economos accipere/⁊ hmõi piũ opꝰ impleri: in oĩbus em̃ talibus pijs voluntatibꝰ ſanctiſſimos locoꝝ† epos volumꝰ ꝓuidere: vt ſm̃ defuncti volũtatem vniuerſa procedant: lꝫ[d] p̃cipue a teſtatoribꝰ aut donatoribus iterdictũ ſit eis habere ad hoc aliquod participiuꝫ. ¶ Si aũt qui hoc facere iuſſi ſunt ſemel ⁊ ſecũdo[e] a beatiſſimo locoruꝫ epo aut eius economis ꝑ publicas pſonas admoniti diſtulerint q̃ diſpoſita ſunt adimplere: iubemus eos omne lucrũ relictũ eis ab eo q hoc p̃ceperit amittere[f]. ⁊ locorũ epos oẽs res cũctis (ſicuti dictũ eſt) pijs cauſis diſtributas cũ fructibus ⁊ augmentis medij temporis ⁊ memorato lucro vendicare: ⁊ q̃ teſtator diſpoſuit adimplere: ſciẽtes qꝛ ſi neglexerint/pro his oĩbus rõnem deo perſoluent. Si autẽ ſanctiſſimus locoꝝ eps reliquerit[g] aliquid horuꝫ que a nobis dicta ſunt: liceat ⁊ ſanctiſſimo eiꝰ metropolite hec oĩa exigere ⁊ cõplere: ⁊ omni alij licentia ſit huiuſmodi mouere q̃ſtionẽ: ⁊ ſtudere vt modis omnibus cauſe pie complẽantur.

☞ Falcidia ceſſat i relictis ad pias cauſas: ⁊ heres ſoluere recuſans itra ſex mẽſes ab inſinuatiõe teſtamẽti numerãdos ad vſuras ⁊ fructus tenebiꝭ ⁊ annale legatum alienari nõ poteſt: niſi in ꝓuincia remota fuerit relictum.Bar.

¶ Si aũt heres q̃ ad pias[h] cauſas relicta ſunt nõ ipleuerit dicẽs relictã ſibi ſubſtãtiaꝫ nõ ſufficere ad iſta: pcipimus oĩ falcidia[i] vacãte † quicqd inueniꝭ in tali ſubſtantia ꝑficere pro iuſſione ſanctiſſimi locorũ epi.ad cauſas qbꝰ relictũ eſt. Si autem legatuꝫ ab aliquo ad pias relinquit cauſas: iubemus intra ſex menſes[k] ab inſinuatione teſtamẽti numerandos hoc modis oĩbus preberi quibꝰ relictũ eſt. Si autẽ diſtulerint q in hoc onerati ſunt hmõi p̃bere legatũ: ⁊ fructus ⁊ vſure[l] ⁊ omne legitimũ exigaꝭ augmentũ a tempore mortis eius q hoc reliquit. Si aũt ãnale legatũ cuilibet venerabili domui relinquaꝭ: ſi qdeꝫ q hoc dare iuſſi ſunt: aut locus ex quo iuſſum eſt hoc p̃beri[m]: in ipa aut vicina ꝓuincia fuerit: iubemꝰ nullo mõ legatũ alienari. Si vo loca aut pſone ex qbus hoc dari p̃ceptũ eſt longius fuerint: tũc liceat illis qbus hoc relictũ eſt. Si aũt pars obligata cõſentit cõmutare legatũ ⁊ iuxta pro eo pcipere reddit[ꝰ] idoneos/⁊ cũ augmẽto nõ minus quarte partis relicte q̃titatis[n] ⁊ neqꝫ plurimis tributis fiſcalibꝰ pregrauatos: aut vendere ſi voluerint hmõi legatum ⁊ nõ minus pro pcio pcipere q̃ ex tali legato intra.xxxv.ãnos colligiꝭ: ita tamen vt huiuſmodi preciũ ad vtilitatẽ predicte venerabilis domus vbi relictum eſt proficiat.

☞ De bonis poſt adeptam dignitatem queſitis epi teſtari ꝓhibentur: niſi preſumanꝭ queſita intuitu perſone non eccleſie: in pias tamẽ cauſas poſſunt expendere. hoc dicit Bal.

¶ Interdicimus † autẽ ſanctiſſimis epiſcopis res mobiles aut imobiles ſeſeqꝫ mouẽtes quecũqꝫ poſt epiſcopatũ ad eos quoquo modo ꝑuenerint in ꝓprios cognatos/aut in alias quaſcũqꝫ trãſferre perſonas. In captiuorũ vero redemptionẽ ⁊ egentiuꝫ pabula ⁊ alias pias cauſas: aut ꝓ vtilitate ꝓprie eccleſie ex his expẽdere licentiã habeant: ⁊ quicqd ex huiuſmodi rebꝰ poſt obituꝫ eorum in ipſoruꝫ facultate remanſerit/iubemus hoc ad ꝓprietatem eccleſiarũ quarum ſacerdotium habuerint cõpetere[o]. In illis enim ſolũmodo rebus licentiam eis alienãdi aut relinquendi quibus voluerint damus: que ante epiſcopatũ probãtur[p] habuiſſe: poſt epiſcopatum vero que ex genere ſibi cõiuncto ad eos deuolute ſunt[q] quibꝰ ab inteſtato vſqꝫ ad quartũ[r] gradũ ſuccedere poterũt. Hec autẽ omnia q̃ diximus de rebus que poſt epiſcopatũ deuolute ſunt ad ſanctiſſimos epiſcopos ⁊ in reuerẽdiſſimis orphanotrophis ⁊ ptocotrophis: ⁊ noſocomis: ⁊ xenodochis[s]/⁊ gerontbocomis/⁊ omnibus alijs rectoribus venerabilium domorũ valere ſancimꝰ in rebus que in tempore ꝓprie adminiſtrationis ſm̃ p̃dictum modum ad eos ꝑuenerunt. ¶ Si quis autem † epiſcopus aut clericꝰ: aut cuiuſlibet eccleſiaſtici gradus miniſter: aut eccleſie diaconiſſe moriantur ſine teſtamentis ⁊ legitimis ſucceſſoribus: horum ſucceſſio eccleſie[t] cõpetat in qua conſtituti fuerint.

☞ Heretici res eccłiaꝝ ab eccłijs nullo mõ recipe pñt. Itẽ hẽtici ⁊ iudei ſynagogã ⁊ ſpeluncã ꝯſtituere nõ debẽt. Itẽ et ab alijs q̃ eccleſijs ꝑ emphyteoſim vel ꝯductionẽ poſſeſſiões accipe prohibenꝭ.Bar.

Hereticoꝝ.

o ¶ Cõpetere.olim in olbus poterat teſtari: vt.C. de epiſco.⁊ cleri.l.ſacroſancte. que hic corrigiꝭ. Accurſius.

p ¶ Probantur. eſt ergo preſumptio pro eccleſia. ſic.C.de dona.inter virũ ⁊ vxo.l.etiam.⁊.ff.de dona. inter virum ⁊ vxo.l. quintus.argu.contra.C. arbi.tu.ſi defunctus. Itẽ not. q̧ eccleſie reſeruare teneꝭ: vt ⁊.ſ.de reſtitu. §.j.colla.viij.

q ¶ Deuolute ſunt.etiam per donationes inter viuos factas ſm̃ Jo.

r ¶ Ad quartum.de quarto gradu ideo dixi: quia vſqꝫ ad eũ gradũ veriſſe eſt q̧ a talibus cognatis habẽt nõ occaſione rerũ eccleſie: ſed in remotioribus cõtra eſt azo.ſi ergo vltra gradũ iſtum daret ſibi quis ⁊ non occaſione reruꝫ eccleſie: idem vt ſit tantuꝫ iuris preſumptio ſm̃ Albe.

s ¶ Xenodochijs.niſi forte renũciauerit ſeculo.nã tunc non poſſunt facere de aliquo teſtamento: vt ſ.de mona.§.illud.coll. j.et not.hanc.l.de prelatis.de ſubditis autem di ces.j.de ſanctiſ.epiſco.§. preſbyteros.

t ¶ Eccleſie.⁊ ſic eccleſia vt vxor prefertur fiſco: vt.C. vnde vir ⁊ vxor.l.j.

† Cõcor.eſt hoc tex.glo ſal.c.cũ eſſes ſup ṽb.ipro banꝭ.poſt prin.extra de teſta.⁊ viti. volũ.⁊ gl.ſi in.c.ſ.e.ti.

† Cõcor.cũ hoc.§.c.2.j. cuꝫ glo.ſup ver.ante.extra de teſta. q̃d.c.vt pu to ſumptũe ex hoc.§.vt eiꝰ ṽba manifeſtant.

† Cõcor.cũ hoc.§.ca.req̃ſiſti.in fi.cũ gl.ſi.extra de teſta.⁊.c. vl.in glo.ſuper ṽbo.bonoꝝ.in fi.extra de ſucceſ.ab iteſt.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a Hereticoꝝ. No. hereticos ab actibus hmôi ꝓhiberi: qđ facit ad id qđ eſt. C. de iure emphy. l. fi. §. fin autẽ. ꝛ facit ad hũc §. C. loca. ꝛ cõdu. l. curialis. ꝛ. l. milites. ꝛ. l. fi.
b Et ſancta eccleſia. ſcꝫ ſi ita eſt. et facit. C. de here. ſi quis orthodoxe. in prin. Accur.
c Uẽdicari. ſ. ꝑcipimus.
d Indẽnẽ ſeruari. ſic. ff. loca. ſi quis ignorans.
e Sine ſatiſdatione. iudicatum ſolui.
f Alienare. ſ. ꝑcipimus. ꝛ concordat. C. de epiſco. ꝛ cle. l. orphanotrophos.
g Subiacere. immo hodie contra. vt. ĩ. de ſanc. epiſco. §. economus. vel illa in economis et alijs gubernatoribus.
h Ut fratruꝫ filij ſuc. ꝛc. Quatuor hꝫ ptes ĩ qbus q̃tuor corrigũtur. l. j. ĩ. c. expedit vſqꝫ ad. §. illud. Scđa abinde vſqꝫ ad. §. qa vͦo mulieres. Tertia ab inde vſqꝫ ad. §. finalẽ. Quarta in. §. fina. prima eſt: vt fratrũ ꝛc. ſecunda: ꝛ vt mulieres ꝛc. tertia ꝛ rurſus ꝛc. quarta ꝛ vt ſimiles ꝛc.
i Noſtras. Nõ piget. melius eſt ſeipſum corrigere ꝙ ab alio corripi expectare: vt. ſ. de nup. §. ij. colla. iiij.
k Legem. ſ. de here. ab inteſta. §. ſi igit̃ defunct⁹. in fi. quã corrigit hic.
l Sibi. ſ. ſiľr reliquerit.
m Ad hereditateꝫ. q. d. ideꝫ eſt ordo caſus ꝛ ius ſiue hi nepotes cuꝫ ſolis hijs vocantur ſiue cum hijs ꝛ ſuperioribus.
n Monumẽta. i. exẽpla primi inſtrumenti ꝛ exẽplificata corã iudice: creditur ergo exẽplo: vt. C. de re iudi. l. fi. ꝛ ſic eſt contra. ſ. vt ſpon. lar. §. ad hec. So.. h fuit facta inſinuatio corã ordinario iudice: vt patet ex ſequentibus: qꝛ ſic dicit ꝙ dꝫ fieri: tũc enim exẽplũ valet: vt hic. ꝛ. ff. de admini. tuto. l. chirographis. ꝛ. C. đ teſta. l. publicati. alˀs ſi non ſic inſinuetur nõ valet: vt in contrario.
o Pro eis. Puta patres. Accur.
p Confici. vt coram defenſore ciuitatis: vt ĩ aut. de defen. ciui. §. nulla. et C. de do. l. in hac.
q Exactionis. qꝛ extitit caſus quo mulier pacta eſt de lucranda donatiõe ꝑpter nup. puta premortuo marito. ſm Jo.
r Donatiõis. ſ. totius. Accurſius.
s Et ꝑ. id eſt.
t Inſinuatam fuiſſe. h

Corrigere ſe eſt honeſtius ꝙ ab alio corripi.

Exemplo credendũ eſt.

† Facit gl. ĩ ca. auditis. ſup ver. minoris. poſt princ. extra de in integ. reſti.

Jubem⁹ autẽ nullũ hereticorũ[a] neqꝫ ꝑ ꝯductionẽ neqꝫ ꝑ emphyteoſim neqꝫ ꝑ emptioneꝫ aut alio quolibet mõ res immobiles accipe a q̃libet ſancta eccľia/ aut alio venerabili loco: ſi qd vͦo hereticus ꝓ tali cã ꝓbuerit amittat: hmôi vero res venerabili loco a quo etiã date ſunt vendicent. rector etiã domus q ipſas res dedit heretico oĩ gubernatione remoueat: ꝛ in monaſterio recludat: ꝛ vno ãno a ſancta cõione ſegregetur: cuꝫ hereticis ꝓdiderit xpianos: ſi autẽ orthodoxus poſſeſſionẽ habẽs in q̃ eſt ꝛ ſancta eccľia[b] alienauerit aut reliquerit aut ꝑ emphyteoſim/ aut ꝑ cõductionẽ/ aut q̃ꝫlibet gubernationeꝫ hanc dedit iudeo: aut ſamaritano: aut arriano: aut alij heretico. ſancta eccleſia eiuſdẽ vici hmôi vẽdicet ꝓprietatẽ alienatiõis. Si qs aũt hereticorũ (in qbus ꝛ cõnumeramus neſtorianos ꝛ acephalos ꝛ euticianiſtas) preſumpſerit ſpeluncã ſue ĩcredulitatis edificare/ aut iudei nouã ſynagogam cõſtituere/ locoꝝ ſancta eccleſia edificia ſue ꝓprietati defendat. ſi vero ꝑ emphyteoſim aut cõductioneꝫ aut etiã ꝑ quãcũqꝫ aliã gubernationẽ dedit poſſeſſionẽ hmôi ꝑſone: ſiqdẽ ſciebat dñs poſſeſſionis eius quia heretico hanc cõmiſit: oẽs redditus illius temporis qđ in cõtractũ tranſijt eccleſie ciuitatis ſub qua poſſeſſio conſtituta eſt vẽdicari[c]: ſi vͦo ignorabat dñs poſſeſſionis quia hereticus erat cui hec cõmiſſa eſt ipm qdeꝫ dñm ꝓpter ignorantiã indẽnem[d] ſeruari. Hereticũ vͦo in vtroqꝫ caſu expelli de poſſeſſionib⁹ ꝛ ei⁹ ſubſtantiam applicari fiſco.

Orphanotrophi ſunt ſiľes tutorib⁹ ꝛ curatorib⁹: ꝛ debẽt cõficere inuentariũ ſub geſtis perſonarum publicaruꝫ. Bar.

Orphanotrophi vͦo tutorũ ꝛ curatoꝝ fungant̃ officio: † ita tamen vt etiã ſine ſatiſdatiõe[e] cõueniant̃ de reb⁹ orphanotrophijs ꝛ ipſis ꝓprijs orphanis cõpetẽtib⁹. Res autẽ cõpetẽtes alicui orphanoꝝ publicis ꝑſentib⁹ tabularijs aut ſub geſtis monumẽtorum: in hac qdẽ regia ciuitate apud magiſtrũ cẽſus habitis: in ꝓuincijs autẽ apud iudices earum aut defenſores locoꝝ orphanotrophos accipe ꝛ cuſtodire: ꝛ ſi neceſſariuꝫ putauerint alienare[f] ꝛ precia earuꝫ orphanis ꝯſeruare aut alias res ꝓ illis emere: non autẽ ſubiacere[g] tutelaribus aut curatorijs rationib⁹. ſeruari autẽ iubem⁹ venerabili orphanotropho hui⁹ regie vrbis ꝛ xenodochio qđ vocat̃ ſancte Marie ſanſo ꝛ ſub ei⁹ gubernatiõe ꝯſtitutis oratorijs aut xenonibus aut venerabilib⁹ domibus omnia priuilegia quecũqꝫ habet maior ſanctiſſima eccleſia conſtantinopolitana. Que igitur per preſentẽ legem in perpetuuꝫ valiturã noſtra ſanxit trãquillitas tua celſitudo edict̃ ſolẽniter in hac regia vrbe ꝓpoſitis ad omnium ſtudeat peruenire noticiaꝫ: nos eniꝫ ꝓuidebimus quatenus ſine collatorum diſpẽdio fiat etiã in prouincijs manifeſta.

Ut fratrum filij[h] ſuccedãt pariter ad imitationẽ fratrũ etiam aſcendẽtib⁹ extantib⁹. Et vt mulieres nõ inſinuata antenuptiali donatione nõ ledantur: non inſinuans autẽ vir vel ſi cõpetat nuptiale lucrũ eo nõ fruatur. Et rurſus vt mulieres non ſecundo nubentes dñe ſint partis ſponſalitie largitatis q̃ꝫtuꝫ pars facit vnius filij. Et vt ſimiles ſint pene vtriuſqꝫ ſexus dũ ſine cauſa rationabili repudium mittitur. Titulus. vij.

Filij fratrum ex vtroqꝫ latere coniuncti ſuccedunt vna cum fratribus defuncti ꝛ etiam cum aſcendentibus ſublata lege que ꝯtrariũ diſponebat. hoc dicit Ange.

Idem Auguſt. pre. pre.

Noſtras leges emẽdare nõ piget[i] nos vbiqꝫ vtilitatẽ ſubiectis inuenire volẽtes. Meminimus igitur ſcripſiſſe legem[k] per quam iuſſimus: vt ſi qs moriat̃ relinquẽs fratres ꝛ alterius fratris filios ꝑmortui ad ſimilitudinem fratrũ ꝛ premortui fratris filij ad hereditateꝫ vocentur paternum adingredientes gradũ ꝛ illius ferẽtes portionẽ. Si vͦo moriens relinquat aliquos aſcẽdẽtium ꝛ fratres ex vtriſqꝫ parẽtibus cõiunctos ſibi[l] ꝛ filios ex premortuo fratre: fratres qdeꝫ iuſſimus ꝑ ipſam legẽ cuꝫ parentib⁹ vocari: fratris vero filios excluſim⁹. ¶ Hoc itaqꝫ iuſte corrigẽtes ſancim⁹ vt ſi quis moriens relinquat aſcẽdentiũ aliquẽ ꝛ fratres qui poſſint cũ parentibus vocari ꝛ alterius ꝑmortui fratris filios: cum aſcendẽtibus ꝛ fratribus vocent̃ etiã premortui fratris filij ꝛ tantã accipiant portionẽ quãtaꝫ eorũ futurus erat pater accipe ſi vixiſſet. ¶ Hoc vero ſancim⁹ de illis filijs fratribus quoruꝫ pater ex vtroqꝫ parente iungebat̃ defuncto: ꝛ abſolute dicimus ordinẽ quãdo cũ ſolis vocantur fratribus eũdẽ eos habere iubemus: ꝛ qñ cũ fratribus vocãtur aliq aſcendẽtiũ ad hereditatẽ[m] hoc iubẽteſ ex kalen. Janua. ꝑſentis indictionis vndecime. ¶ Illud quoqꝫ dignũ correctiõe aliqua eſſe iudicãtes parteꝫ hoc ꝑſentis facimus legis: ex ipſo eñ reruꝫ inueniẽtes experimẽto neceſſariũ eſſe mulieribus actis monumentoruꝫ antenup. donatiões inſinuari: vt ſi vel principalia inſtrumenta pereant (qđ facile eſt) per monumenta[n] matrimonij eius ꝓbatio maneat ſancimus neceſſitatẽ habere viros ipſos: aut etiã qui ꝓ eis[o] antenup. do. ſcribunt ſi qngentorum ſolidorũ tranſcendit quãtitatem inſinuare eã in actis monumentoꝝ: in regia quidẽ ciuitate apud magiſtrum cenſus † in prouincijs auteꝫ apud vniuſcuiuſqꝫ ciuitatis defenſores: aut apud quos omnino talia documenta confici[p] poſſunt. Si vero nõ inſinuent eas: q̃ꝫtuꝫ quidem ad partem mulieris etiam ſic eas valere iubemus ꝛ ſi tẽpus fiat exactionis[q] donationis[r] et[s] partis eius: nõ opponi mulieri non inſinuatam[t] fuiſſe donationem. Si vero dotaliũ pacta ꝛ horuꝫ euentus parti viri concedunt actionẽ dotis aut etiam eius partis[v] nullam eum habere iubemus actionem[x] ſi non donationem in-

innouat: vt. ſ. vt ſpõ. lar. in ꝑn. ꝛ ſumitur h qđ eſt C. de do. ante nup. l. fin. ꝛ aut. eo decurſum. in fi.
v Partis. i. datũ ei lucrũ caſu exiſtente de quo pactus eſt de lucrãda dote: vtputa ꝑmortua vxore ſm Jo.
x Actionẽ. ſ. in eo quod excẽdit eam quãtitatem que non dꝫ inſinuari ſm Jo. vt argu. C. de do. l. ſi quis argentum. §. ſed in omnibus. ꝛ hoc ideo dico ꝙ vir vel mulier debẽt lucrari ex pacto in alio ĩ quo nõ eſt pactum lucrari: cũ non ſit ſimplex donatio ꝛ non eſt neceſſaria inſinuatio.

† Glo. in. c. cũ i iure. ſuper ver. ſedis. in me. in ꝟ. item ſi ſẽtentia redacta ẽ. extra de of. de lega. iducit hũc tex. ad hoc ꝙ ſi ſententia delegati ſit r̃dacta in publicã formã ꝙ facit plenaꝫ fidem abſqꝫ oſtẽſiõe cõmiſſiõis ſuꝑioris.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Putamus. vt. ſ. de nup. §. hinc nos. et. C. de ſecun. nup. generaliter.
b ¶ Sancimus. p. l. illā. ſ. neq̃ virū quod ex do. §. preterea.
c ¶ Uideat. corrigit ſ qđ eſt. ſ. neq̃ virū. §. preterea. vbi non diſtinguebat.
d ¶ Uiris. que eſt. ſ. vt licet. ma. ⁊ auie. §. quia vero legem dudum.
e ¶ Tranſigere. i. ſolnere.
f ¶ Differentiam. q̄tum ad penam.
g ¶ Cognita. q̄ cauſe ſunt in p̄dicta cōſtitutione vt licet. ma. ⁊ auie. §. qꝛ vero plurimas.
h ¶ Hoc. ſcꝫ ſeparare matrimonia ſine cauſa legitime cognita.
i ¶ In viro. cōtra. ſ. vt liceat ma. ⁊ auie. §. qa vero legē dudū. Sol. h illā corrigit: vt ibi diximus. Alij dicūt h equiparare corporales penas nō pecuniarias qđ nihil eſt.
Penaꝫ ſimileꝫ par delictum exigit. k ¶ Proximas. Not. par delictū parem exigere penā: vt. C. de epiſ. ⁊ cleri. l. ſi queq̃. fallit. ff. de pe. l. quedam. ⁊ de incen. rui. nau. pedius.
l ¶ De reſtitutione fideicōmiſſi ⁊c. Huius ſenſuꝫ accipe ex rubrica: ⁊ ponit tm̄ de vno teſtō in q̄ multa ſunt diſpoſita: ⁊ de q̄dā codicillo ⁊ lr̄am nō lego: niſi vt notem argu. j. eo. §. manifeſtum.
m Tanta. manifeſtū ſubtraho. No. ergo ꝑ opi. Jo. q̄ in codicillo pōt adimi teſtamēto legatū relictū lꝫ nō ſit teſta. ꝯfirmatū: ⁊ ꝑ h. ff. de ali. ⁊ ci. leg. liber. ſed Pla. ⁊ M. ꝯ niſi ſint teſtō ꝯfirmati: ⁊ ꝑ ſe iduſcunt. ff. de teſta. l. hēdes palā. §. ſꝫ qꝛ poſſet. Sed certe in iſtōne illa itelligimus vt mutari nō poſſit niſi a capite oīa fiant. Legatum teſtamēto poteſt per codicillos adimi.

ſinuauit h eſt actis monumētorū (ſicut dictū eſt) viris eīn hn̄tibus ptātē inſinuare donatiōes, ꝑ non inſinuatis ꝑiculū mulierib⁹ iminere ineptū nobis eſſe videt. ¶ Quia vo ⁊ mulieres ad ſcđas nuptias nō veniētes portiōe aliq̄ dignas vltra eas q̄ ſcđo nubūt eſſe putamus[a] ſi q̄ amiſſo viro alteri⁹ abſtineat nuptijs: hēre qđē eā vſum ante nup. donationis ſicut prius ſancim⁹[b]. hēre vo eā ⁊ ꝓprietatis tantū q̄tū filioꝝ q̄titas faciat vt ſm ꝓprietatis rōnē vnius ⁊ ipſa filij ꝑſonā obtinere videat[c]. Hoc vo valere nō in matrib⁹ ſolis iubemus: ſed etiā patribus ⁊ alijs aſcēdentibus volumus ad ſecundas nuptias non venientibus.
¶ Quia vo interdiximus dudū ꝑ noſtrā legē ⁊ viris[d] ⁊ mulieribus repudia mittere ⁊ trāſigere[e] mr̄imonia: niſi tn̄ q̄dā ſit cauſa nr̄e legi cognita ⁊ penas hoc faciētib⁹ ⁊ viris ⁊ mulieribus īpoſuimus: mutationē quādā circa penas viri ac mulieris facientes: ⁊ ad melius h trāſformātes ſancim⁹ nullā eſſe differentiā[f] q̄tū ad penā iter virū ⁊ mulierē hoc ꝑſumētes: ſed hiſdē penis q̄ ꝯ mulieres a nobis diffinite ſunt ſi ſine cā nr̄e legi cognita[g] mr̄imonia diſtrahūt: etiaꝫ viros ſubdi h[h] ꝑſumētes: ⁊ ſiles penas eē in viro[i] ⁊ in muliere. In delicto eīn eq̄li ꝓximas[k] eis iminere penas iuſtuꝫ eſſe putamus. Preſentē igit gn̄alē legē noſtrā manifeſtā tua glīa faciat ꝑ edicta ſolēnia ⁊ his qui hanc maximā ciuitateꝫ ⁊ q̄ ꝓuincias habitant: vt nullus oīum que ad ſalutē cōmuneꝫ ſancita ſunt a nobis ignoret.

¶ De reſtitutiōe[l] fideicōmiſſi ⁊ nomine familie qđ vſq̄ ad quartuꝫ gradū locū habet ⁊ q̄ familie nomine nurus etiaꝫ continetur.

Titulus. viij.

☞ Alienationis prohibitio perpetua vltra quartā generationeꝫ non extendit: nominalis autem alios non continet: ⁊ vltimus de familia ſuperſtes res ad eum venientes in quācunq̄ perſonam alienare poteſt: appellatione quoq̄ familie nurus continetur. Bar.

Idem Augu. pre. pre. ſecundo.

Tanta nobis humanitatis cura eſt vt neq̃ priuatas cognitiōes q̄ vident nobis qđneꝫ excedere iudicialē legibus noſtris diffinire dedignemur: neq̃ cognitionē priuatam excedentē audire iudicia per circuitus longos litigantes tradere afflictiōi. ¶ Alexāder igitur glorioſus ſuggeſſit nobis multotiēs Hierū glorioſe memorie patrē ſuū ſcribentē teſtm̄ nominibus iſtis vſum. Uolo autē ⁊ iubeo meos heredes Cōſtantinū qdē virū clariſſimū deputatā ei domū cū omni (ſicut ſuperius ſcriptum eſt) cōiuncto ei iure: ⁊ proauſtiuꝫ qđ in cuparijs eſt cū omni (ſicut ſuperius dictū eſt) cōpetenti ei iure ⁊ domum que in anthiochia eſt cathamianuꝫ. Antimiū vero dulciſſimū ꝓauſtiū qđ in blacernas eſt. Cathaeugeniū ⁊ Julianū glorioſe memorie viros ⁊ ꝓauſtiū qđ in ſummitate ſinus ſubſtenticij eſt quondaꝫ Cataarchaliriū glorioſe memorie. Calliopiū vero virū clariſſimū ꝓauſtiuꝫ habitrariū ſiue Cathaphilotiū. Alexādrum virū glorioſiſſimū ꝓauſtiū qđ in venetis eſt nō alienari/ nō ꝑ venditionē/ nō ꝑ donationē/ nō ꝑ cōmutationē/ nō aliter quolibet modo neq̃ eijci neq̃ alienare ipſam domū aut praſcripta ꝓauſtia a meo noīe ⁊ mea familia: ſed ſi quid orandū eſt mihi fiant eis filij ⁊ in filijs ⁊ in nepotibus legitimis aut naturalib⁹: ſi defuncti ſunt relinquere vnūquēq̃ eorū qđ deputatuꝫ eſt ꝓauſtium ⁊ domus tam in adiacentibus huic regie ciuitati q̄ in antiochiam filijs ⁊ nepotib⁹ ſinguloꝝ legitimis ac naturalib⁹: credo eniꝫ q̄ nō deponāt neq̃ ſuꝑ naturalibus filijs aut nepotibus meam diſpoſitionē ⁊ voluntatē. Si vero oīno ſine filijs omnes aut qdā aut vn⁹ ex eis moriatur (qđ abſit) volo ⁊ iubeo eos q ſine filijs aut ſine filio futuri ſunt morituri/ reſtituere ſupſtitibus ſiue ſupſtiti eorū fratri ſupraſcriptas domos tā hic q̄ in antiochia: ⁊ ꝑmanifeſtata q̄q̃ ꝓauſtia cū omni eorū iure ⁊ oībus cōpetentib⁹ indefinē ter vacante: videlicet inter eos de fideicōmiſſis aut legatis ſatiſdatione: volo enim ⁊ iubeo nō exigere eos abinuicē hmōi ſatiſdatiōes ꝑſumētes ſiue preſumenteꝫ ꝓter meā paternā ⁊ amabilē circa eos intentionē exigere fratres ſuos aut fratrē ſatiſdationē in his ꝓhibitis alienari reb⁹ omnino eos fideicōmiſſo cadere: ⁊ hec qdē in teſtamēto dixit: ſcripſit auteꝫ ⁊ codicillos hmōi/ ⁊ in ipſis vſus eſt huiuſmodi vbis. ¶ Manifeſta igitur facio: quia dudū quidē in ſcriptis feci teſtm̄ ⁊ q̄ in eo ſunt ſm placitum mihi modū diſpoſui. volo ⁊ iubeo oīa quecūq̃ eidē teſtō cōtinent oīmodo valere ꝓter illa ſola q̄ in hoc meo codicillo ꝑmuto: aut ſubtraho[m] aliqua derelicta legata. Uolo igit ⁊ iubeo ꝓauſtiū meū qđ appellat cuparia: qđ in p̄dicto teſtō Cōſtātino viro magnifico filio meo dereliqui: dari ⁊ ptinere ꝑfecto poſſeſſionis ⁊ dn̄ij iure hierio viro clariſſimo ⁊ eugeniſtato meo nepoti filio in Cōſtātini viri magnifici integrū ipſum ꝓauſtiū cū omnibus q̄ in eo ſunt pretorijs ⁊ aſcenſum ⁊ deſcēſum omnib⁹ etiaꝫ cōiunctis ſiue illatis cōclaue domū ⁊ ergaſterijs ⁊ balneo ⁊ ortis tam intra q̄ extra muros ⁊ hippodromuꝫ: ⁊ qđ in eo eſt ortū ⁊ ciſternā ⁊ omnia oīno quocūq̃ modo cōpetentia mihi iura ſuper iſto ipſo proauſtio: dari qdeꝫ volo eundē proauſtium p̄dicto viro clariſſimo meo nepoti Hierio facto ſue poteſtatis per emancipationem a ſuo patre poſt obitum meū nulla data licētia ei viro honeſto nepoti meo: ſed neq̃ his qui ſiue ex hoc meo teſtamento: ſiue ex teſtamēto eiuſdē viri clariſſimi mei nepotis ſuſcipientib⁹ iura eius vēdere: aut ꝑmutare: aut donare alicui: aut quocūq̃ modo alienare ipſum: aut ꝓauſtiū: aut partē aliquā ex eo: aut ius propter qđ volo eundem proauſtiū ſiue domū adiacentē intra ianuas qđ ducit circa venerabile oratoriū ſancte eccleſie ꝑmanere per oīa ⁊ perpetuare in mea familia ⁊ nunq̃ egredi de meo nomine. Uolo autē ⁊ iubeo ſi cōtigerit predictū virū honeſtū meuꝫ nepotem Hierium mori impuberē: aut poſt pubertatē ſine filijs tm̄ ex legitimo matrimonio ei ꝓgenitis: ꝑuenire ⁊ cōpetere ſiue reſtituere poſſeſſionē ⁊ ꝓprietatē eiuſdē ꝓauſtij ſiue domus viro magnifico eius patri Cōſtantino ſub eadē cōditione non alienari aliq̄n de mea familia aut de meo nomine: in iſtis quideꝫ ipſum ꝓcedere. Hierij vo glorioſiſſimi domum que in theopolitis adiacet ei: ⁊ ex paterna in eum peruenit ſucceſſione alijs vēdidit ꝑſonis: eā vero domū que in hac feliciſſima ciuitate inſuper ⁊ ꝑ codicillos datū ſibi proauſtiuꝫ in quibus omnib⁹ alienatio interdicta eſt Cōſtantino glorioſiſſimo eius trāſmittere filio. Illum vero mox pregnantem relinquentem vxorem vita functū ſcripſit teſtamentum per qđ diſpoſuit ſi nō naſcantur filij aut natus impubes moriatur: tam matrē ſuam Mariam glorioſiſſimam q̄

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

mam q̈ꝫ ei⁹ vxorẽ nobiliſſimã mariaꝫ ĩ ei⁹ vocari ſucceſſionem: ⁊ qm̃ nata fuit filia ⁊ ipſa pupilla ⁊ tenera adhuc etate ex oib⁹ deceſſit ĩ p̈dictas nobiliſſimas ꝑuenire mulieres: reliq̃ v̾o ſubſtãtie q̃ in hac magna ciuitate ſunt domus inſuꝑ ⁊ proauſtiuꝫ exp̈ſſim in codicillis glio ſiſſimo relicta ſũt hierio: locũ forſitã tã ex teſtõ q̈ꝫ ex codicilloꝝ ſermonib⁹ adhibere: ipſe domũ ⁊ ꝓauſtiũ defendere ſolus de hierij glioſiſſimi familia derelicta q̃ nũc ⁊ primuꝫ hñs in hierio meo noĩe gradũ: ſꝫ hic q ꝓ maria ⁊ maria glioſiſſimis feminis v̾ba faciebãt: teſtamẽti qdem v̾bis nullũ dicebãt locũ hẽre neq̈ꝫ cũ legit alexãdrũ virũ glioſiſſimũ locũ hẽre ⁊ vtrũq̈ꝫ ſuũ ꝑficere ipm̃ ⁊ citra. Cõſtãtinũ glioſe memorie q̈ꝫ ad hos tãq̈ꝫ ad locũ ⁊ alienanteꝫ proauſtiũ qd̾ ei derelictũ eſt: ſuꝑ qd̾ alienationẽ ĩequal̾r alijs qd̾ ei p̃r ĩterdicẽs cõpetit ⁊ alios fratrũ ei⁹ hoc facere: ⁊ nr̃as leges: qm̃ oẽs ꝯtinue in qb⁹ tale aliqd diſpoſitũ eſt trãſgredi defuncti volũtatẽ oib⁹ ſimil̾r ſubſtõnẽ dicere: vt nõ ꝑmittas eis inuicẽ pulſantes multis ꝓ vna cognitione iudicijs ſubijciant̾. Ideo poſitas nos rememorare leges. Alexãder v̾o glioſus magis qdẽ ⁊ de proprijs alterutrũ recte viſus eſt appellare: ſuꝑ codicillum eni ſapientẽ ⁊ de reſiduis reb⁹ volũtatẽ ſuã defunctũ faciente familie reſeruari volẽs ſed in ꝓauſtio iuſtioribus v̾bis vſus nihil recte ei alienationẽ ꝯferre: illas ex imperiali hoc facere ĩpellẽti iuſſione venerabilib⁹ ꝓ his verbis viſa eſt pars alterutra tã teſtatoris interp̈tãtis voluntatẽ q̈ꝫ nr̃is vtẽtis legibus q̃ ſibi expedire putabãt.

¶ Nos igit̾ legis ⁊ teſtamẽti interp̈tationẽ ꝓpoſitã non ſola ſnĩa ſꝫ lege cõplecti cognitiõis deciſionẽ putauim⁹ oportere: vt tã preſentẽ qõnẽ decernam⁹ q̈ꝫ reliqs auferamus de hmõi cõtentiõe. vnde ſubtilius teſtm̃ ꝯſiderãtes verbis ipſis inuenim⁹ heredib⁹ demonſtratis filijs alienationẽ interdictaꝫ: qm̃ futuri eſſent ſine filijs fungi vitã non vlterius v̾o his qui ſolũ eis ſucceſſerint filijs: ſed ſufficere defunctoꝝ vſq̈ꝫ ad filiũ ſtare interdictionẽ. Si eni ⁊ ipſi filios relinq̃ntes moriant̾/ qd̾ relictũ ẽ niſi ĩ longiore a filioꝝ vita ad alienationis ꝓhibitionem voluiſſe[a] facere: codicillũ vero in ꝓauſtio ſolo factũ prohibere: ⁊ his q ex teſtõ hierio glorioſe memorie iuniore dicimus res ſuſcipiẽtib⁹ ꝓauſtiũ alienare: etenĩ iſtis q remanſerunt velle defunctũ ꝑpetue in familia manere ſua ea qdeꝫ que in qõnẽ deducta ſunt: talia ꝯſiderãtes oportere humilitatis cognitionẽ: in alijs qdẽ rebus que Cõſtantinus glioſe memorie hierio ſeniori de qbus ex teſtõ fact⁹ eſt dñs nihil accipere ex his exiſtimauim⁹ bñ ſuggerere qõnem: vacare v̾o in iſtis actionẽ nõ Alexãdrum ſolum virũ glorioſum: ſed etiã reliquã oẽm familiam ex teſtamẽti v̾bis vſq̈ꝫ ad filios ſolũ ſtare ꝓhibitionẽ: ⁊ ipꝫ hieriũ glorioſe memorie filium ꝑ quos ei faciẽtes hoĩes ſmariposeos hierij iura qui poſt eos familie ſubſtituentes partẽ alienauerunt q̃ apud eos tanq̈ꝫ in ſubſtitutiõe ex volũtate interdictoꝝ vni⁹: in ꝓauſtio v̾o neq̈ꝫ ſi dñm codicilli hieriũ oſtẽdant glorioſe memorie multũ nobis viſum eſt plenũ eſſe pietate q̃tuor poſtea gñatiões hmõi in mediũ deduci qõnẽ. Nũc igit̾ glioſis feminis Maria ⁊ maria adhuc ſuꝑſtitibus q̃s ⁊ ipſas in familia iacendo nr̃is legib⁹ ⁊ hmõi v̾bis pro meritis nõ recte neq̈ꝫ cõpetenter Alexãder glioſus ad ſe veniẽtẽ ĩſtituit litẽ: trãſeũdo v̾o ⁊ iſtoꝝ quatuor iã gñatiões trãſiſſe vident̾: nõ facere qdẽ antiquã taliter iudicis cognitionẽ, tradi maxime ꝯſtituens filia adhuc pupillaris taliter etatis functe vita vt ſi etiam ſine teſtõ ille eſſet vt mr̃em eius ꝑuenire proauſtiũ nõ ipſius nouelle v̾o legi: vtpote facta hoꝝ cã ⁊ nullus hierij glioſe memorie heredib⁹ circa volũtatẽ peccantib⁹ ei⁹ etenĩ teſtamẽtũ Cõſtãtin⁹ ſcribẽs ſubſtõnes aliquas fecit filia defuncta impubere: attamẽ nil ex hoc introducit̾ magnũ ⁊ ipſius ſc̈m hoc legis pupille matris ſubſtantiam prebente marito circa tranſitum eam.

¶ Sancimus igit̾ neq̈ꝫ alexãdrũ viꝝ glioſum aut eius filios neq̈ꝫ ſucceſſores relinq̃re hierij glioſe memorie ſenioris filios: neq̈ꝫ aliũ quẽdaꝫ ex oĩbus in eius ꝯſtitutũ familia aut cõtra mariã ⁊ mariaꝫ glorioſas feminas occaſione reꝝ apud eas cõſtitutarũ: aut ꝯ alios agere apud q̃s res ꝯſtitute ſunt. nunc auteꝫ in qbus futuro ꝑuenerint tẽpore: in qb⁹ hierius glioſe memorie ꝓhibẽs fecit alienationem: aut oĩno quo memoriã prohibitione ⁊ familie nomẽ: ⁊ aliqd̾ ius fabricare ex h̾ vt alijs hierij glorioſe memorie filijs ipſis alienantibus ⁊ cõueniẽtibus ſicut ⁊ reliquoꝝ alienatiõib⁹ ⁊ primitus leuarentur ⁊ ipſis ſucceſſorib⁹ q̃ poſſunt actiones cõpetere de hoc ⁊ alijs quos apprehẽdẽtes relinquimus ĩtellectui ad hmõi nobis ſufficiẽtib⁹ iudiciũ ⁊ legiſlationẽ: ⁊ hanc eſſe deciſionẽ non p̈ſentis cognitionis ſolũ ſed reliquarũ: in quib⁹ prohibitiones facte hmõi ſucceſſiones tante ꝓceſſerunt ⁊ heredũ vltim⁹ ꝑ mediuꝫ aliquẽ pupillũ ſucceſſerit: tunc eni tp̃s ⁊ exteris a familia primi prohibẽtis licentiã habebit ex preſentia nr̃a lege tranſmittere res. cõmunẽ enim hanc fecimus legẽ tã p̈ſentis cognitiõis q̈ꝫ poſt hanc euenĩẽtiũ taliter prohibitionem tam euenientẽ tunc dirimentes contentiones q̈ꝫ eas que future ſunt reſecantes.

¶ Ut nulli iudicum[b] liceat habere loci ſeruatorem: niſi certis ex cauſis diuina conceſſerit iuſſio. Titu. ix.

☞ Nullus iudex poteſt in loco cui gubernatio cõmiſſa eſt cõmittere loci conſeruatorem. i. vicarium niſi imperator tp̃e expeditionis vel neceſſitatis ei conceſſerit. hoc dicit Ange.

Idem Augu. petro. prepo.

Quecũq̈ꝫ ad vtilitatẽ nr̃oꝝ ſubiectoꝝ[c] ĩtẽtionẽ hẽre ſemꝑ[d] inuenim⁹: diuerſas leſiones nr̃is ſubiectis inferri ab emiſſis vicarijs in ꝓuincias ab aliqb⁹ ciuilib⁹ ⁊ militaribus iudicibus[e]: ⁊ de h̾ dudũ legẽ[f] ſcripſim⁹ particularẽ aliquã faciẽtes rei emẽdationẽ. ¶ Nũc v̾o ꝑfecte iuuare nr̃os ſubiectos ſtudẽtes. Sãcim⁹ nullã licẽtiam hẽre ꝓ tp̃e p̈fectos tã oriẽtis q̈ꝫ illyrici p̈torioꝝ aut comiteꝫ largitionũ: aut comitẽ ꝓuatoꝝ locoꝝ ſeruatores deſtinare ĩ ꝓuĩcijs: aut ip̃os ꝓuĩciaꝝ iudices facere ⁊ ꝓprij cinguli loci ſeruatores emittere. ¶ Sꝫ neq̈ꝫ vicaneos iudices in creditis eis ꝓuincijs loci ſeruatores emittere ĩ qualibet ciuitate[g]. Solũ v̾o iubem⁹ eſſe loci ſeruatores prefecture in hoſdruma ⁊ in meſopotamia: ⁊ ſi neceſſitas vocauerit[h] in alijs locis tp̃e expeditiõis ꝓ nutrimẽtis ei⁹ deſtinato: ⁊ h̾ qdẽ ꝑ nr̃am iuſſionẽ. ¶ His inſuper iubem⁹ vt neq̈ꝫ magr̃i militũ: neq̈ꝫ duces in ꝓuincijs in quibus adminiſtrare iuſſi ſunt: loci ſeruatores aut hiocolitas aut latronũ expulſores[i]. ¶ Si v̾o ꝯtigerit neceſſitate faciente: ſiue magiſtros militũ ſiue duces deſtinare ꝑ noſtrã iuſſionẽ: in alijs locis tunc fieri loci ſeruatores abſentes: ⁊ hoc ſc̈m noſtraꝫ preceptionẽ. ¶ Nulli vero liceat ciuili aut militari iudici circuire prouinciã ſine cã neceſſaria. Si v̾o aliq̃ neceſſitas vocauerit tale aliqd fieri: expenſis ꝓprijs † h̾ fieri iubemus[k] tã iudices q̈ꝫ cõpetẽs ⁊ obediẽs eis officiũ. Neq̈ꝫ v̾o angarijs aut his q̃ vocant̾ epidematicis[l] aut alio q̃libet diſpẽdio grauari nr̃os ſubiectos: neq̈ꝫ conſuetudines noĩare aut querere quas forſitã aliq p̈dictoꝝ in ꝓpriũ lucrũ iniuſte adinue-

a ¶ Voluiſſe. No. prohibitionem alienatiõis vltra filiũ nõ extẽdi: niſi exp̈ſſe dicatur: ⁊ facit. ff. de leg. j. filiuſfa. §. diui.

b ¶ Ut nulli iudicũ liceat habere loci ſeruatorem niſi certis ⁊c.

c ¶ Quecũq̈ꝫ ſubiectorũ. ſubaudi pertinent.

d ¶ Semp. ſubaudi cupientes. Accur.

e ¶ Iudicibus. repete inuenimus.

f ¶ Legẽ. vt. s̃. vt iud. ſine quoq̃ ſuf. ſiãt. col. ij. Acc.

g ¶ Ciuitate. ſed idẽ ꝓhibet: vt. s̃. d̾ coll̾. §. ad hoc prohibemus. Accur.

h ¶ Vocauerit. al̾s exigerit. i. fuerit neceſſitas nutrimenti. Accur.

i ¶ Expulſores. ſubaudi deſtinare. Accur.

k ¶ Hoc fieri iubemus. vt s̃. de mãda. prin. §. illud. colla. iij.

l ¶ Epidematicis. genus eſt expẽſe. Accur.

Alienatiõis ꝓhibitio vltra filium nõ extenditur.

† Sic ep̃s tenet̾ mittere p̈dicatores ꝑ dioceſiꝫ ſuã ſuis expẽſis: vt ĩ c. inter cetera. cũ gl. ſuper v̾b. ſubminiſtrent. extra de offi. ordina.

UNIVERSIDAD DE HUELVA

† Cōcor. c. a vl. extra de consue. z. c. cū eccl'a. de simo. c. cum haberet. de eo qui du. i vro. quam pol. p adul.

a ℂ Male. No. malam cō ſuetudinē non ſeruādaz vt hic. z. C. de vſur. l. eos. in fin. z. ff. de legi. z ſena tuſcō. quod nō ratione. z. C. que ſit lon. cōſuetu. l. ij. in fi. z in decre. diſtin. viij. c. iij. z diſt. xi. c. j. z in noua cōſtitutione Fede rici de ſtatutis. §. j.

b ℂ Debentē. i. ad querē dum debentē aliquā rez.

c ℂ Aut gubernari. id eſt ad gubernandum quāli bet rē. al's eſt in lr'a de q̄li bet re debentē: al's de q̄li bet re debente.

d ℂ Super hoc autē iube mus. fingitur ergo cau tū eē vbi nō eſt cautū: vt ff. de adoptio. l. bis ver bis. z. C. de rei vxo. act. in princi. z. ff. ſi cui plus q̄ p l. fal. l. j. in fi. j. rñ.

e ℂ Rerum deſcriptionē. puta inuentarium.

f ℂ Reſtitui. No. in duplū teneri illū qui impediuit aliquid mihi relinq. olīz pcipiebat qd teſtator vo lebat: cetera fiſco dabā tur: vt. ff. ad trebe. l. iij. §. fi. z dixi. s. vt cum de ap pella. cog. §. ſi ꝯiunctus. colla. viij.

g ℂ Judices. ſi eſt recipiē da appellatio iudex eam recipere dꝫ: al's punitur vt hic. z. s. de iudi. s. no ſtros. z. C. de appel. l. q̄m. etiam ſi a principe ſit de legatus: z tunc ad princi pem appellat: vt hic. z. C. quorū appel. non re. per totū. Itē ſi nō eſt recipiē da non debet recipere: vt qꝛ prefectus licentiā de dit: vt. s. vt ſpon. largi. §. aliud. hac col.

Appella re an z q̄n z apō quē licet.

h ℂ Quia. iterpoſitio eſt. Accurſius.

i ℂ Dilatiōe. C. de appel. l. iudicibus. ꝯ. ibi dicitur ꝙ infra. xxx. dies dꝫ ede re. hic ſine dilatiōe vnde hanc ſm̄ illam z dic ſine dilatione ſcꝫ maiore.

k ℂ Sup h fieri. naz nihil eſt inouandū appel. pen. vt. C. de appella. l. iij. z. ff. nil innoua. per totum.

l ℂ Et non alios. vt. C. de penis. l. ſancimus. z. ff. de pe. l. crimen.

m ℂ Vicis. No. contra po teſtatem qui punit con tractaz pro aliquo delin quente. Accur.

n ℂ Comprehēdere. vt. s. vt non fiant pigno. §. j.

o ℂ Hominibus. vt. s. de manda. princ. §. oportet. col. iij. plene dices. j. e. §. fina. Accur.

p ℂ Diffinitiua. vt reqra tur z bona eius annoten tur: vt. ff. de req. re. l. ij.

q ℂ Uti. No. epiſtolā mit ti: vt hic. et. s. de q̄ſto. §. damus. colla. vj. ſic z cuz queritur fugitiu': vt. ff. de fugi. l. j. §. j.

nerūt. Male[a] eīm † adiuuēta ma lecꝫ cōſuetudines necꝫ ex longo tpe necꝫ ex lōga ꝯſuetudine ꝯfir mantur ſcietib' oībus p̄dictis iu dicibus ciuilib' z militaribus ꝙ ſi aliqd preter hoc fiat: z qui facit loci ſeruatorē. xx. lib. auri inferat penā: z cingulo ſpoliabit z q̄ fieri ſe acqeuit cadēs propria ſubſtan tia exilio ſubijciet. ¶ Ad maiorez autē nr̄e diſpoſitiōis cautelaz iu bemus p loca ep̄os z ꝓuinciaruz rectores z eos q ciuitates habi tant nullū cōtra pn̄tem noſtrā di ſpoſitionē ſuſcipere bicolitā aut latronū pſecutores: oīno eīm nul lum iudicū ciuiliū aut militariuz cōſtitutū in ꝓuincia habere loci ſeruatorē cōcedim'. ¶ Precipue qdē iubemus prouinciarū recto res ſic recte cōuerſari aut res gu bernare: vt non neceſſitas fiat de qualibet re debētem[b] q̄ri aut gu bernari[c]: aut ad ꝓuincias aliquē deſtinari. ¶ Si vero opus fuerit trāſmitti aliquos in ꝓuincijs oc caſione publicarū exactionū aut quarūlibet emergētiū querelaꝝ necꝫ ordinē necꝫ nomen habere loci ſeruatoris. Deſtinatus vō in prouinciā nullū ſubiectis inferat diſpēdium: credituz vō ſibi opus adimpleat iudice ꝓuincie eū z ei' officiū adiuuāte. ¶ Si vō ꝯ ipſuz iudicē forte accuſatuz trāſmittat tunc iubem' z ꝓuinciale officium obedire ei. Queadmodū eīm ꝓhi bem' loci ſeruatores ſcrutatores fieri: ita omne piculū iubem' ha bere iudices prouinciarū z eorū officiū vt ſolicitudinē faciant taz publicarū exactionū q̄ locorum quietez: z vt oīs iniuſtitia z leſio ſuſpendat. In quib' vō ꝓuincijs aut iudices aut ecliptores ſunt fi ſcalium: z opus habuerint aliqō adiutoriū: iubemus iudices ꝓuin ciarum z officia eorū omne ſola tium z ſtudiū eis conferre vt ſine impedimēto fiſcaliū exactio pro cedat. Et oēs q̄ mote fuerint ſiue ciuiles ſiue crimiales cauſe: vt cō petētes ꝓuinciarū iudices ipſos iubemus ingrere vt illi ꝓprio pe riculo has diſcutiant: z legitimū finē eis imponant. ¶ Sup hoc au tem[d] iubemus prouinciarū iudi ces mox q futuri ſint cingula ſu ſcipere ſiue pſentes ſiue abſentes ſint cautelā impēdere tam preſe cture q̄ noſtris largitionib' z co miti priuatarū pro inferēdis pe cunijs vnicuiqꝫ p̄dictaruz digni tatum: cum z ſi nō caueant tanq̄ facientes cautelam: ita iubemus eos z eorū officia ſubiacere predi ctis dignitatibus. In illis vō ci uitatibus z prouincijs nolumus iudices periclitari fiſcalibus z exigi in quibus necꝫ ſcri niarij necꝫ iudices necꝫ alij quidem proprio periculo exactionem faciunt.

☞ Nullus occaſione lucroꝝ iniqtates z iniuſtitias facere dꝫ. Item iudices ordinarij ac etiā delegati etiā ſi ſint delegati a principe appel lationes ſuſcipere debēt. qbus pendētib' nihil inouari debet. Bar.

ℂ Et hoc peruenit ad nos ꝙ qdam prouinciarum iudi ces ita inique agunt occaſione lucroꝝ vt necꝫ teſtamēta concedant facere: necꝫ facta inſinuare: necꝫ nuptias ali quas facere: aut ſuper nuptialibus donationib' monu menta cōponere: necꝫ defunctoꝝ corpora ſepulture tra di: necꝫ rerū deſcriptionem[e] cōcedunt fieri: aut aliud qd hmōi agi aut ex geſtis aut ex teſtimonijs. Propterea īterdicimus omnib' iudicibus tam ciuilibus q̄ milita ribus z eorum officijs aut alij cuilibet tale aliqd preſu mere. ¶ Si vō qdam huiuſmodi odibilem rem in quoli bet loco noſtre reipub. preſumpſerit agere aut miniſtra re ei qui hoc pſumpſerit facere iubemus huiuſmodi ex tra cingulū factos in exiliū deſtinari: z de ſubſtātia eorū eueniens diſpendiū leſis in duplū reſtitui[f]: non ſublato eis necꝫ alio qdem ex legibus adiutorio. Omnē vero da mus licētiam locorū ſanctiſſimis epiſcopis z primatib' ciuitatuz huiuſmodi preſumptiōes prohibere: z ſtudere vt hec omnia ſine impedimēto z ſine diſpēdio ſm̄ legem virtutum procedant. Et de his nobis nunciare. ¶ Illas vero que ſm̄ leges offerūtur appellatiōes ſuſcipere vo lumus omnino iudices[g]: z eos q ſm̄ noſtrā iuſſionē ſpe cialiter (qa[h] z diuinis licet appellare iudicib') audiūt ſiue maiores ſiue minores ſint z edere geſta ſine aliqua dilatione[i] litigantib': vt q̄ſtio legitima de his procedat: ſuper hoc[k] iubem' appellatiōe porrecta ſm̄ leges: necꝫ exactionem fieri necꝫ poſſeſſiones reruz transferri vſqꝫ ad diffinitum ſuper ea iudicium.

☞ Judices debēt ſm̄ leges delinquentes punire nō alios pro alijs comprehendere: nec dāna inferri: nec pignoratiōes: nec repreſalias fa cere: nec delicta vendere: pena contrafacientibus iminente. Bar.

ℂ Qm̄ vō † cōtingit adulteria aut raptus mulierū aut homicidia aut alia quelibet crimina in ꝓuincijs cōmitti iubemus prouinciarum iudices omnia ſm̄ leges vindi care: z peccantes tenere: z non alios[l] † pro alijs: aut ex quib' nati ſunt vicis[m] q crimina preſumpſerint aliū pro alio cōprehendere[n] aut dānū coꝝ inferre vicis: ſed necꝫ pignorationes facere ꝓpter peccantē aut criminis vin dictam ꝓprij lucri cauſa inferre: aut delinquentium res ꝓprium lucrū facere. Nos eīm reos qdem ex legibus pe nas ſuſtinere volum'. Dāna vero ſubiectis nr̄is aut lu crum ex hoc iudicib' aut coꝝ hominibus[o] ſiue officiali bus fieri nullatenus cōcedimus: vt propter rerū deſide riū inueniantur iniuſte aliquos caſtigantes aut peccan tes vēdere. Si enim pter hec hoc fiat ipſe ꝓuincie iudex omne ex hoc accidens dānum leſis medebit: z ſupplicijs ſubiectis exilio tradet: z cōſiliarius eius ſimile ſuſtine bit ſupplicium: ſi factis a iudice contraria legib' inſcri ptis cōſentiat. Officiū vero eius z alij qui circa hoc pro pter lucrum propriū ei obſecūdant: nō ſolum dāna leſis compellentur reſtituere: ſed culpabiliores eorū legali bus ſupplicijs ſubiecti exilio tradentur.

☞ Criminoſus edictis legitimis ē vocādus: z eo latitāte iudex legi time ꝓcedere dꝫ: eo vō i alia ꝓuicia degēte capiēdus eſt: z ad locū de licti trāſmittēdus vt ibi ſuppliciū patiat: pena ꝯfaciētib' īminēte. B.

ℂ Si vō † qs cōprehēſoꝝ criminū latuerit aut relique rit prouinciam illam in qua crimina deliquit: iubemus legitimis edictis a iudice euocari eum: z ſi non obediat: illa in eo procedere que noſtris legibus diffinita[p] ſunt. ¶ Si vero cognoſcatur ꝙ in aliaz prouinciam degit: iu bemus prouincie illius iudicem in qua peccari quid hu iuſmodi contigerit epiſtola publica vti[q] ad prouincie illius iudicem in qua delinquēs perſona degit: ille vero qui publicas ſuſceperit literas periculo ſuo z officij ſui.

Cōprehendere.

† Iſte. §. eſt eleganiſſi mus et ple nus philo ſophie.

† Concor. l. ſancim'. C. de pe. z. c. q ſunt. extra ō his q̄ fi. a maiori pte ca. z in glo. pe. i. c. ſicut tuis. cū gl. ſup ꝯ. dep hēſū. extra de ſimo.

† Facit ad hoc. §. e. vl. in gloſ. fi. in fi. extra ō fo ro cōpe. vbi dr̄ qō ſi cri men eſt gra ue remittit criminoſus puniendus ad iudicem vbi deliqt

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010